

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkami świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują darmo i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy pręnuerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, czterocroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik pręnuerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, Carrefour de la Croix Rouge 2.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z 18 grudnia 1877 najmiłościwiej zatwierdzić dokonany dnia 20 października 1877 wybór p. Bogusława Bzowskiiego, właściciela dóbr ziemskich, na Prezesa Rady powiatowej w Myślenicach.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 8 stycznia.

Z komentarzy węgierskich do noworocznej recepcyi u Tiszy, do mowy kierownika stronnictwa liberalnego i odpowiedzi ministra-prezydenta, pokazuje się, że wypadek ten ma większe znaczenie polityczne, aniżeli w pierwszej chwili po za granicami Węgier przypuszczano. Komentarze te bowiem stwierdzają, że noworoczna recepcya u Tiszy była aktem odnowienia dawnego sojuszu między stronnictwem liberalnem a obecnym gabinetem. Sojusz ten nie przestał istnieć, ale w ostatnich czasach wzięły jego zwolniali znacznie pod naciskiem licznych niesnasek nie tylko w sprawach zagranicznych, nie tylko w sprawach ugodowej, lecz nawet w sprawach wewnętrznych drugorzędnego znaczenia. Stosunek większości liberalnej do Tiszy jest dziś według prasy węgierskiej taki, jakim był w chwili powstania obecnego gabinetu, a więc nie pozostawia zgoda nic do życzenia. Sprawy ugodowej już i bez tego wypadku nie groziło niebezpieczeństwo, ale sprawy węgierskie składające się razem na oczekiwaną od dawna i tak niezmiernie ważną reformę stosunków wewnętrznych, zyskały teraz

wiele, bo jedną z najgłówniejszych rękami powodzenia.

Dziewięć dni jeszcze potrwa ta nużąca dla widzów a zapewne jeszcze więcej dla samych uczestników korespondencye między Anglią a Rosyą. Jeszcze może raz przynajmniej Carnarvon lub inny minister odezwie się z czemś, co zostawać będzie w zupełnej sprzeczności z informacyami o usposobieniu gabinetu londyńskiego, jeszcze tuzin artykułów *Standarda* grozić będzie Rosyji ogniem i mieczem, a drugi i trzeci tuzin artykułów *Gladstonowskiej* prasy napiętnuje nazwą lekomyślności a nawet zbrodni wszelki krok ku zmianie obecnej neutralności w interwencję. Na to wszystko trzeba się z góry przygotować, ale przytem nie należy wysnuwać stanowczych wniosków ztąd, że gladstonowska prasa głośniejsz i natężyciej pracuje nad zwycięstwem swojego programu. Gladstoniści zawsze narzucali się opinii i każdy tryumf na pierwszym lepszym mityngu podnosili do rzędu wielkich wypadków. Zbliżona do gladstonistów, czy nawet połączona z nimi wspólnością kierunku część gabinetu angielskiego dlatego tak śmiało się odzywa, że wystąpieniami swojemi nie przesądza wcale o uchwałach parlamentu. Salisbury i Carnarvon mają daleko swobodniejsze ręce niż lord Beaconsfield, bo pierwszy i drugi chce pozostać na dotychczasowem stanowisku a drugi radby może już dziś dać Rosyji dotykany dowód energii angielskiej. Lord Beaconsfield jednak znosi tak niewygodne dla siebie mowy Carnarvona i innych kolegów, nie zabiera sam głosu, aby porwać za sobą wszystkich, którym zupełne opuszczenie Turcyi nie wydaje się rzeczą arcyważną, jednym słowem lord Beaconsfield trwa w swojej roli z tego powodu, że inaczej niepozwała mu postępować lojalność parlamentarna,

a więc obowiązek, któremu pierwszy minister Anglii nigdy nie może uchybić. Lord Beaconsfield nie chce stwarzać przymusowej sytuacji dla parlamentu, a sytuacja stałaby się rzeczywście przymusowa, jeżeliby sam lord Beaconsfield wszedł w wir agitacyi i z podwójnej powagi swojej, jako najwytrawniejszy mąż stanu i pierwszy minister, zrobił najobszerniejszy użytek w celu nadania przewagi stronnictwu wojennemu. Jedno energiczne wystąpienie lorda Beaconsfielda wywołałoby nie tylko przesilenie gabinetowe, lecz nadto postawiłoby walkę stronnictw na punkcie kulminacyjnym. Przed zebraniem się parlamentu krok taki miałby cechę legalnego wprowadzenia ale zawsze niewłaściwego zamachu na swobodę parlamentu w sprawach najwyższej dla kraju wagi. Lord Beaconsfield musi być jednak pewnym więszości, gdyż w przeciwnym razie nie składałby dziś takich dowodów niepospolitej cierpliwości wobec krzykliwych Gladstonistów na to tylko, aby odegrać w parlamencie rolę pokonanego.

Do Berlina na posadę ambasadora wysłał Francya dyplomata, który zawsze posiadał wielką sympatyę u ks. Bismarcka i cesarza Wilhelma t. j. Saint Valliera. Sympatya ta pochodzi ztąd, że nowy ambasador był delegatem Francyi w kwaterze pruskiej w czasie okupacyi a choć piastował posadę tak drażliwą, mimo to nie uchybił swemu patriotyzmowi i okazał się bardzo wyrozumiałym dla zwycięzcy. Prusacy byli bardzo zadowoleni z delegata francuskiego a Francuzi zawdzięczali mu, że zwycięzca oszczędził ich pokonanej ojczyźnie niejednej przykrości. Republika francuska nadskakuje zatem Niemcom jak może, zastosowuje się skwapliwie do życzeń ks. Bismarcka w sprawach osobistych i zasadniczych, zrzeka się wszystkiego, coby w Berlinie mogło wywołać nie-

zadowolenie. Za tyle dowodów uprzejmości, której do serwilizmu już niebardzo daleko, Francya republikańska pragnęłaby uzyskać przynajmniej to ustępstwo, ażeby Niemcy w ostatniej chwili zdecydowały się wziąć udział w wystawie paryskiej. Nigdy ks. Bismarck nie mógł tak tanim kosztem uzyskać sukcesu politycznego jak w tym wypadku, bo na wszelki wypadek udział w wystawie paryskiej nie jest ofiarą dla żadnego kraju lecz rzeczą korzystną. Podobno jednak nie wystarczyłaby już dziś sama gotowość do spełnienia tego życzenia. Za mało już czasu mają Niemcy, ażeby mogły wystąpić na wystawie w sposób godny państwa, które po pokonaniu Francyi rości sobie prawo do przodowania Europie. A wystąpić na wystawie tak, by Francuzi mogli triumfować i chełpić się ekonomicznym odwetem, to byłoby dla Niemiec rzeczą daleko przykrejszą, aniżeli utrata wybornej sposobności do przypodobania się republikańskiemu tanim kosztem.

Rada państwa.

*** Wiedeń, 6 stycznia. (Koresp. *Gazety Lwowskiej*). Między ewentualnymi punktami porządku dziennego pierwszego posiedzenia Izby deputowanych w dniu 10 b. m. znajdują się między innemi: taryfa celna, projekt ustawy o opodatkowaniu nafty i traktat handlowo-celny z Węgrami. Jedną z pozycyí taryfy celnej, ta mianowicie która wprost wiąże się z projektem opodatkowania nafty wyrobu krajowego nakłada wedle projektu rządowego na naftę zagraniczną cło w wysokości 8 zł. od hektolitru; podczas gdy dotychczas cło to wynosi tylko 1½ zł.; komisya ugodowa wnosi o nałożenie cła w wysokości 3 zł.; mniejszość komisyi, składająca się z sześciu deputowanych pod przewodnictwem Mengera, wnosi o pozostawienie cła dotychczasowego. Co do projektu o opodatkowaniu nafty wyrobu krajowego, rząd, jak wiadomo, projekto-

Oficyalista starego autoramentu

SYLWETKA Z PRZESZŁOŚCI

III.

Jakby na spełnienie rozkazów pańskich Nowina po powrocie do Międzyborza pierwszego zaraz wieczora oświadczył się pannie stolnikównie, a w miesiąc potem już ją poślubił. Naturalnie, że družbą był Patkiewicz, srodze zażenowany zaszczytem. Podczas skromnej uczyt doręczono nowożeńcowi od księcia wojewody pakiet, który zawierał w sobie pokaźną sumkę 10.000 zł. dla państwa młodych, wraz z rozkazem do ekonomii miejscowej, aby odtąd wypłacała generalnemu lustratorowi podwójną pensyę, a ordynaryę taką, jakiej potrzebować będzie na przyzwolte opatrzenie familijnego domu...

Dostatek i spokój niezamącony zagościł pod strzechę Nowinów. Sam p. Łukasz słodkiego charakteru, szczęśliwym trafem dobrał sobie podobną małżonkę, i istne błogosławieństwo Boże roztoczyło swe skrzydła nad tymi cichymi ludźmi...

Ale o bezwarunkowe szczęście trudno na ziemi. Zyszał Pan krzyżyki i na wojskich. Nie chowały się im dzieci, a biedna matka już trzy mogiłki na cmentarzu miejscowym stroiła w kwiaty i oblewała gorącemi łzami. Małżonek pocieszał jak mógł biedną żonę, ale i jemu ból serce ścisnął na myśl, że nie zostawi potomstwa...

Wkrótce zaszły rdzenne zmiany w administracyi. Wojewoda cedował jednemu syn-

nowi i generalstwo i majątki kresowe, z warunkiem, aby wypłacał ojcu 200.000 zł. rocznie. Jakoż wkrótce potem zjechał do Międzyborza książę Adam Kazimierz, dwudziesto-kilkuletni podówczas młodzieniec... Jakże był różnym od wojewody! Ojciec zimny, ważący niemal każde słowo, Ignący do cudzoziemszczyzny, otoczony na swoim dworze bezlikiem przybłędów; syn słodki, uprzejmy, grzeczny nad wyraz, pełen wesołości i niewyczerpanego dowcipu, który rozmieszał i bawił, ale nie kosztem bliźniego. Młody — a już z całą drobniawością znał wszystkie stosunki familijne nie tylko okolicznej szlachty, nie tylko oficyalistów, ale nawet ubogich herbowych osadników w obszernych dobrach.

Pan generał odwiedził najprzód wojskiego, stawił się u pani lustratorowej, jak sam powiadał, „z submisją“... I słyszałże kto coś podobnego!... Niewatpliwy w przyszłości król polski, bo wszyscy uważali go podówczas za następcę po Augustcie III, pod skromną szlachecką strzechą submitował się ubogiej kobiecie!... Galanterya niewidziana u ściany multańskiej! Z kolei książę generał odwiedził i Patkiewicza, który to już onie-miał wobec „majestatu“. Niespodzianka biedaka czekała jeszcze większa, bo książę pan zaprosił go na urząd podskarbiego w dobrach podolskich i bractawskich. Nowina prawie łzami oblał rozstanie się z pomocnikiem, ale nie chciał go zatrzymywać, zwłaszcza gdy nowy obowiązek był rodzajem awansu — i to niezwykłego awansu!

Uroczysty wjazd księcia Adama do grodu kamienieckiego odbył się wczesną jesienią 1762 r. Nowina wezwany do Wołczyna, aby tam „zaprowadzić porządku podolskie“, przyspieszył swój powrót, chcąc powiększyć poczet sług wierzących i przyjaciół nowego

dygnitarza. Generał ożarował wszystkich ziemian, uwielbienie dlań było powszechne, przyjęcie świetne. Obok Kaczkowskich, Makowieckich, Stadnickich, Raciborskich, Golejowskich, Starzyńskich, Markowskich, Marchockich i wielu jeszcze innych posiadaczy i urzędników województwa, zasiedli oficyaliści pańscy, przypuszczeni nadto do obrad o potrzebach kraju, z gorącą prośbą, aby niezależnie swoje objawiali zdanie. Pan generał głośno powtarzał, że panowie bracia, chociaż dopomagają mu w administrowaniu majetnościami, nie przestają na równi z nim być kraju obywatelami; uważałby więc za rzecz nieuczciwą tamować głos najuboższego szlachcica, bo głos ten zarówno waży na szali potrzeb Rzeczypospolitej, jak głos senatora...

Obeeni przyklasnęli zdaniu wypowiedzianemu publicznie — i odtąd słudzy generała w opinii ogółu uchodzili za przyjaciół książęcego domu... I jak to dawniej pogodzić to wszystko-umiano! Wojskiego na przykład, nie bacząc na to że skromnym został oficyalistą, fortytowano na posła, ale się wymówił od tej funkcyi... Nikt go o złodziejstwo nie posądził, broń Boże, o nadużycie nawet... A cóż mówić o samym dziedzicu, który wierzył bezwarunkowo swoim oficyalistom, miał w nich szanować godność osobistą... Toż i Szezęsny Potocki w podobny sposób postępując, w komisarzach i podstarościach znalazł pomocników do Targowicy. Wszyscy miejscowi urzędnicy tej konfederacyi, niemal w dwóch kresowych województwach — to tutejszy gubernator, plenipotenci, nawet skarbnicy... Złodziejami zaczęła oficyalistów późniejsza nazywać generacya, za właśnie, co czerpała garścią pełną w ambasadorskiej szkatule; sami kradli, nie przypuszczali więc, żeby

drobiazg szlachecki kradść nie miał przy nadarzonej zrzeczności...

Nowy prąd powiał na kresach od chwili odwiedzin księcia Adama. Życie się rozbudziło inne, polityczne. Król był stary i schorowany, spodziewano się lada dzień *interregnum*, a z niem nowych trosk, kłopotów, zabiegów... Elektów było tylu, ilu herbownych na obszarze kraju, każdy więc radził o przyszłej jego doli. I w Międzyborzu, w gościnnym dworze lustratora, zbierali się często ziemianie, aby zacerpnąć wiadomości o tem, co się dzieje na wielkim świecie, bo choć pan Łukasz nie wdawał się wcale w rzeczy po za atrybucyę jego lustratorską wkraczające, ale że go młody książę szczególni zaszczycał względami, więc w listach generala więcej było o rozmaitych zmianach i projektach „familii“, niżli o rachunkach. Ale i rachunki szły dawną koleją, a dziedzic uchylał głowę przed dwudziestokilkuletniem doświadczeniem lustratora; pamiętając dobrze słowa wojewody, kiedy go po raz pierwszy, po uczynionej sessyi wysłał na Podole:

— Słuchaj, proszę, wojskiego, bo to człowiek wyprobowany...

I słuchał młody książę rad pana Łukasza we wszystkim, co się odnosiło do administracyi, jak Nowina słuchał swego pana we wszystkim, co się tyczyło polityki. Mimo-woli został gorliwym jego stronnikiem, zdanie generała stawało się jego zdaniem. Nie było to ślepe i bezwiedne narządzie w ręku możnowładcy, ale obywatel, ufający bezwarunkowo doświadczeniom obywatelowi. gotowy zań rzucić się w ogień i wodę... Panowie nasi mieli dziwny dar kaptowania przyjaciół, a książę generał dar ten posiadał do wysokiego posunięcia stopnia. Reprezentował on olbrzymią siłę w kraju — i trzeba mu od-

wał podatek w wysokości 7 zł. od hektolitra; komisya ugodowa, której referent do tej sprawy p. Süss zasięgał rady pp. depp. Bodyńskiego, Dzwonkowskiego i Gniewosza, i reprezentantów przemysłu naftowego pp. Fedorowicza, Goldhammera i Łukasiewicza z Galicji, wnosi o przejęcie do porządku nad projektem rządowym. Nakoniec co do traktatu handlowo-celnego z Węgrami, którego artykuł XI mówi, jak wiadomo o poborach z soli i tytoniu, mniejszość komisyjna, złożona z szesnastu deputowanych pod przewodnictwem pp. Bauma, Dunajewskiego i Grocholskiego, wnosi dodać ustęp taki: „Dla celów gospodarstwa rolnego sprzedawać się będzie sól będąca po cenach niższych z zachowaniem odpowiedniej kontroli, w czem ustawodawstwa obu obszarów (Austrii i Węgier) samodzielne postępować mogą. Cena ta powinna wynosić nie mniej jak 4 zł. za 100 kilo chlornatrium.“ Uderza poniekąd, że nie cała komisya zgodziła się na ten wniosek skoro już w styczniu r. z. pełna Izba uchwaliła rezolucję Hoszarda o wezwaniu rządu co do wczesnego urządzenia sprzedaży soli będącej.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Lord Carnarvon o kwestyi wschodniej.)

Jakkolwiek mowa ministra kolonij lorda Carnarvona do deputaty kupieckiej, znaną już jest czytelnikowi *Gazety* z krótkiego streszczenia, uważamy jednak za stosowne z powodu wielkiej ważności tej mowy, podać w doświadczeniu brzmienia ten ustęp, który mówi o obecnym stanie kwestyi wschodniej. Lord Carnarvon powiedział pomiędzy innemi: „Naturalnie, stosunki się zmieniły. Jak zawsze w czasach wojennych, ale mniemam, że żadna istotna wielka zmiana nie nastąpiła od czasu, gdy lord Derby w ostatnich dniach listopada udzielił w zagranicznym urzędzie odpowiedzi pewnej deputaty. Myślę, że odpowiedź ta, jako uspakajająca, została przyjęta z ogólnym zadowoleniem. Jakkolwiek Plewna upadła, czego każdy dobrze poinformowany rychłej czy prędzej musiał się spodziewać, nie mogę w sytności znaleźć żadnej istotnej zmiany. Nasza polityka pozostanie przeto w granicach rzeczy taką samą: czujna na wszystkie rzeczywiste interesy angielskie, przyjazna wobec innych narodów, neutralna wobec stron prowadzących wojnę. Jakkolwiek nie myślimy bronić interesów tureckich jako takich, to z drugiej strony jesteśmy teraz tak samo, jak od samego początku zdecydowani, przy rozwiązaniu tej kwestyi zabrać głos. Nie otrzymaliśmy, jak utrzymywano, propozycji pośredniczenia (*to mediate*) a tem mniej interwencji (*to intervene*) w tym duchu, jak to powszechnie rozumieją, ale pośredniczyliśmy w przedłożeniu propozycji pokojowych pomiędzy obiema stronami wojującymi. Słyszałem od kilku moich przyjaciół, że z wielkim niezadowoleniem przyjęli do wiadomości odpowiedź na te próby pokojowe. Otóż jakiegokolwiek może być zdanie osób rozmaitych zapatrywało co do tego rezultatu, to bynajmniej nie mnie-

mam, aby w odpowiedzi tej tkwiła jaka obelga lub też obraza dla Anglii. Przypuszczając coś podobnego zdaje mi się rzecz bezrozumną a ponieważ już o tem mówimy, więc śmiem wyjawiać, co jest mem wewnętrznym przekonaniem. Zdaje mi się, że w obecnej chwili z dwóch stron grozi istotne niebezpieczeństwo. Z jednej strony obawiam się, abyśmy tu w kraju nie popadli w gorączkową obawę o tak zwany „honor brytyjski“ i „brytyjskie interesa“. Podczas całych tych rokowań nie słyszałem, tak samo jak inni, nie takiego, co by ubliżało honorowi angielskiemu; a co się zaś tyczy interesów brytyjskich, to jako ludzie światowi, którzy bez wątplenia mają do czynienia z bardzo wielkimi interesami, musimy zawsze starannie odróżniać interesa rzeczywiste od drugorzędnych. Z drugiej strony żywie szczerą nadzieję, że rząd i lud rosyjski przypomną sobie, iż wiele z powstających obecnie kwestyj nie może być rozwiązanych przez same walczące strony. Kwestye te zawierają w sobie interesa europejskie, są kwestyami europejskimi a jako członek europejskiej rodziny, mamy nie tylko prawo być wysłuchanymi, ale bardzo ważną jest rzeczą, abyśmy przy ostatecznym rozstrzygnięciu posiadali wyraźny głos. Ja ze swej strony nie widzę żadnej trudności w pogodzeniu tych dwóch zdań, przypuściwszy naturalnie, że obie strony będą się kierowały rozsądkiem i umiarkowaniem. Większa część nas tu zebranych, jest w tym wieku, że pamiętać może wybuch wojny krymskiej. Możemy sobie przypomnieć jak Rosya łudząc sama siebie a z drugiej strony Anglię w znacznej części w skutek największego rozdrażnienia pociągnęła na pole walki. Zdaje mi się, że obecnie bardzo mało jest ludzi, którzyby z zadowoleniem spoglądali na ową wojnę. Żywie nadzieję, że w tym kraju nie znajduje się nikt tak szalony (*insane*), aby sobie życzył powtórzenia się tej wojny. Mniemam, że mamy ostronę, a jest nią doświadczenie, którego ani Anglia ani też Rosya nie może zupełnie ignorować. Zresztą, zwłaszcza w reprezentowanym przez panów świecie handlowym panuje niewątpliwie chłodniejsze i trzeźwiejsze usposobienie, które każe widzieć rzeczy takimi, jakie są, i nie wyciąga doręczysto wniosków. W takim czasie musi przedewszystkiem świat handlowy kierować się przezornością“.

(Sofia.)

Kotlina sofijska położeniem swem była i zostanie po wszystkie czasy punktem centralnym ludzkich usiłowań i walk. Jedną z najgłówniejszych kontynentalnych dróg handlowych, a mianowicie drogą prowadzącą z Belgradu do Konstantynopola, przerzyna wzdłuż owalną dolinę sofijską a podobnie jak promienie tkaniny pajęczej zbiegają się w Sofii drogi komunikacyjne z Starej Serbii, Bułgaryi, Rumelii, Turcyi, Macedonii i tworzą tu centrum handlowe, jakiego nie ma na półwyspie bałkańskim. Ale Sofia jest nie tylko ważną i historycznie interesującą jako centralny punkt ludzkich usiłowań pokojowych, kotlina sofijska była od wieków widownią krwawych zapasów. Tu bowiem, podobnie jak we wszystkich innych krajach i we wszystkich wiekach, wstępował wojownik

z konieczności w ślady kupca i rolnika. Sofia jako siedziba ludzka, ma swoje przedhistoryczne dzieje, nie spisane w żadnych kronikach ani też nie podane w żadnych legendach. Starożytne mogiły o kilku sążniach wysokości, rozsiane po całej kotlinie sofijskiej, po całym prawym brzegu Dunaju aż do Krymu, przemawiają dość wymownie do archeologów, ale orientaliści nie rozumieją tej mowy, ponieważ wykopaliska nie wykryły dotychczas nie takiego, na czemby uczeni mogli oprzeć swe wywody i poglądy. Najstarsze archeologiczne zabytki dokoła Sofii pochodzą z czasów, w których powiat *Serdica* (tak nazywali Rzymianie Sofię) stanowił najbardziej na północny-zachód wysunięty kąt Tracji. Na północnej stronie Sofii mamy jeszcze dzisiaj ruiny rzymskich wież i murów fortyfikacyjnych, które zdaniem Kanitza opasywały całe miasto. Ile razy urządzali Rzymianie wyprawę przeciw Mezji i Dacyi, tylekroć było *Serdica* chwilowym obozem dla zastępów rzymskich, a po upadku państwa rzymskiego i po utracie prowincji położonych po prawym brzegu Dunaju, stała się kotlina sofijska widownią strasznych historycznych wypadków. Maximinus Thrax, waleczny i srogi *imperator* w III stuleciu, był tam pastuchem w swych latach dziecięcych, a Galerius, współregent Dalmatyńczyka Dioklecjana urodził się w Serdiece. Tam odbyło się w IV stuleciu wielkie *concilium* chrześcijańskie a w sto lat później przeszły tamtejsze rozbojnicze hordy Attyli. Później nawiedziła także Sofię wędrowka narodów, aż nareszcie na początku IX stulecia zajęli to miasto słowiańskie napływowi Bułgarzy i nazwali je Sredec. W XI i XII stuleciu staczały tu krwawe walki węgierskie i bizantyjskie zastępy z wojskami carów bułgarskich, ale nie były w stanie wyrugować ich z tej miejscowości; dopiero w r. 1378 a więc przed 500 laty zdobyli stolicę carów bułgarskich Osmanie pod dowództwem Lali Szahina baszy. W wojnach austriacko-tureckich była Sofia zawsze zbornym punktem wojsk otomańskich, które na Niż i Belgrad wpały do Węgier. Trzy razy były wojska austriackie pod Sofią. W r. 1443, w dzień Bożego Narodzenia, wkroczył największy z wódzów węgierskich, Hunyady Janos, do Sofii, po świetnem zwycięstwie odniesionem nad Turkami, a w latach 1689 i 1737 było to miasto chwilowo zajęte przez cesarskie potrole. 140 lat minęło od czasu, w którym Bułgarzy nie widzieli pod swą stolicą obcych wojsk a 500 lat mija od chwili, w której Turcy osadzili półksiężę na cerkwiach sofijskich w miejsce trójramiennego krzyża.

Kotlina sofijska ma 7 mil długości a dwie mile szerokości. Od północy jest otoczona stronami odnogami Bałkanu, od południa górami Witosz i Rodope, przez które prowadzą dobrze utrzymane drogi i ścieżki. Na północnym zachodzie i południowym wschodzie dostać się można wązkimi drogami pod Caribrodem i Tirnową do Starej Serbii i Rumelii a w kierunku północnym, przez romantyczną rozpadlinę skalną rzeki Isker, ciągnącą się 9 mil do Bułgaryi. Kotlina sofijska jest właśnie z powodu rzeki Isker nadzwyczajnie interesującym utworem na południowych stokach Bałkanu należy do obrębu dorzecza Dunaju, podczas gdy wszystkie inne rzeki wypływające w najbliższym sąsiedztwie uchodzą do morza Śródziemnego. Rozpadlina skalna utworzona przez rzekę Isker jest z powodu swej długości tak nadzwyczajnie zjawiskiem, że aż do najnowszych czasów żaden geograf nie chciał wierzyć w jej istnienie a na wszystkich mapach wydanych w ostatnim dziesięciu lat wypływa Isker na północnej stronie Bałkanu, kotlina sofijska zaś jest zaliczona do dorzecza Marycy albo Niszawy. Dopiero Kanitz, znany i niestrudzony badacz północno-wschodniej części Turcyi, zwiedził całą tę rozpadlinę skalną utworzoną przez rzekę Isker i wyjaśnił należycie bieg tej rzeki. Z nim i po nim zwiedziło mnóstwo oficerów austriackich półwysp bałkański w rozmaitych kierunkach i jeżeli dzisiaj mamy sposobność przypatrywać się z uwagą i ze zrozumieniem rzeczy wypadkom odgrywającym się na europejskim teatrze wojny, zawdzięczamy to jedynie mapie wydanej w roku zeszłym przez austriacki zakład wojskowo-geograficzny.

Miasto Sofia rozciąga się bardzo malowniczo u stóp olbrzymiej góry Witosz, której wąski grzbiet wznosi się nagle aż do 7380 stóp wysokości a więc w regiony, pokryte wiecznym śniegiem. Od strony Samakowa przypiera ta góra do gór Rilo i Rodope, obfitujące w rozmaite kruszce. Na południowej stronie Sofii a nie w Bałkanie, jak to dotychczas błędnie mniemano, wznoszą się najwyższe szczyty gór rumelskich. Nie należy nigdy zapominać, że Bałkan jest wprawdzie najbardziej rozgałęzionem pasmem gór w europejskiej Turcyi, ale mimo to nie ma najwyższych szczytów; przeciwnie, najwyższe szczyty gór nie leżą na wschodzie, lecz na zachodzie półwyspu bałkańskiego. *Dormitor* między Czarnogorą a Serbią, *Prokleta* (góra przeklęta) na północnym wschodzie Scutari, *Szardag* na południu od Prisrenia i

wiecznie śniegiem pokryte góry wyżyny macedońskiej i tessalskiej aż do mitologicznego Olimpu, tworzą długi szereg szczytów, przewyższających o wiele najwyższe szczyty Bałkanu. — Sofia wygląda na oko jak każde inne miasto tureckie liczące 20.000 mieszkańców. Nad czerwonymi, tureckimi dachówkami krytymi dachami, wznoszą się obok wieżchołków wspaniałych drzew i kopuł cerkwi bułgarskich, smukłe minarety i meczety, a zle wybrukowane, krzywe, brudne i cuchnące ulice nie nadają się do spacerów tak samo, jak uliczki jakiejś małej miściny albo nawet samego Stambułu. Obok gruzów rzymskich i bizantyjskich budowli i zwalisk z czasów panowania Osmanów, spotkasz się tu także z próbkami postępu i kultury europejskiej. Główna ulica w Sofii z pięknym bazarom robi niezłe wrażenie. Jest ona najszerszą w całej Sofii i zasadzoną nawet drzewami, a w sklepach przy tej ulicy znajdziesz ku największemu zdziwieniu tylko towary europejskie. Kupcy, przeważnie Bułgarzy i żydzi, utrzymują bezpośrednie stosunki kupieckie z Wiedniem i Paryżem, a obfite ich składy są zaopatrzone w sukna i jedwabie zagraniczne, tudzież w surowe produkty własnego kraju. Dzisiaj wszystkie zapasy kukurudzy, żyta i skóry, będące własnością Bułgarów, tudzież wszystkie zapasy wina i gorzałki, należące do hiszpańskich żydów, zostały prawdopodobnie wyczerpane w drodze rekwizycji a składy po tych wiktualach i artykułach zajęły wojska tureckie. Dzisiaj jest zapewne Sofia nadzwyczajnie ożywiona a uczucia z jakimi oczekują jej mieszkańcy Rossyan i Serbów są niezawodnie tak rozmaite jak rozmaita jest sama ludność tam zamieszkała. Wały i mury okalające samo miasto, które przed pięciu laty, gdy pisząc te słowa p. Gyurkowicz bawił w tem mieście, groziły zawaleniem, zostały prawdopodobnie naprawione, bramy, a jest tam pięć, zostały prawdopodobnie zatarasowane a zewnętrzne forty, dominujące nad doliną i drogą prowadzącą do Stambułu, należyście przygotowane na przyjęcie wroga. Najbliższa przyszłość okaże zresztą, w jaki sposób przygotowali Turcy obronę tej miejscowości. (Pokażono się już 3 b. m., że bez wystrachu prawie oddali ją Rossyanom; *Prz. Red.*)

Okolice Sofii jest bardzo malowniczą. Na północnej stronie w odległości około 4 godzin jazdy, leży powyżej opisana, romantyczna rozpadlina skalna, przez którą wije się rzeka Isker; na południowej stronie, tuż za miastem, wznoszą się uprawne i zamieszkałe wzgórza góry Witosz. Ze szczytów tych pagórków rozciąga się śliczny widok. W medziele i dni świąteczne robią mieszkańcy Sofii wycieczki do klasztoru Dragalewi albo do miejsc kąpielowych Jokari - Banja, Baniska i Bali - Effendi. W tej ostatniej miejscowości jest fabryka sukna i zakład dla sierót, zwany *Isla - Hana*, założony przez Midhata baszę. Nie zwiedzałem osobiście ślicznie położonego miejsca kąpielowego, Bali-Effendi, i dlatego też muszę powtórzyć tylko opis tej miejscowości przez Kanitza: „Bali-Effendi położone przy drodze, ciągnącej się między górą Witosz a Kütün działa nadzwyczajnie orzeźwiająco swem górskim powietrzem i doskonałymi kąpielami. Nie brak tu rozmaitych rozrywek. Zwiedziłem tu *Isla-Hana*, zakład dla sierót, założony przez Midhata baszę, dla dzieci wszystkich narodowości. W zakładzie tym uczą rozmaitych rzemieślników, przeważnie zaś szewstwa, rymarstwa i t. p. Obok tego zakładu jest wcale znaczna fabryka sukna, która wyrabia sukno na uniformy dla całej żandarmerii tureckiej. Maszyny i nauczycieli sprowadzono po części z Berna morawskiego, a po części z Belgii. Ścisłe rzecz biorąc, jest Bali-Effendi tak sztuczną kreacją, jak fabryka w Sliwnie, i nie wątpię, że sukna, sprowadzane z Austrii byłoby nierównie lepszym i tańszym towarem, niż sukna wyrabiane w obu fabrykach tureckich. Mimo to należy się pochwała założycielowi obu tych fabryk głównie za to, że po upływie tylu set lat starał się pierwszy w europejskiej Turcyi utorować drogi przemysłowej produkcji.“ Pod względem komercyjnym straciła Sofia w ostatnich latach, podobnie jak sam Stambuł, bardzo wiele na znaczeniu i zachodzi pytanie, czy miasta te odzyskają kiedykolwiek owo znaczenie, jakie posiadały jeszcze przed 10ciu laty. Rozwój europejskiej sieci kolejowej odjął linii Belgrad - Sofia - Stambuł całe znaczenie handlu ze Wschodem. Wielkie europejskie linie kolejowe, które w Brindisi, Tryeście i Salonicie kończą się na wybrzeżach morskich, a które drogą morską przez kanał sueski mają łączność z całą Azją, mijają Sofię i Stambuł i dlatego też nawet po wybudowaniu rumelskiej drogi żelaznej na Niż aż do Belgradu, nie odzyska Sofia owego znaczenia w handlu ze Wschodem, jakie posiadała niegdyś. Co najwięcej stanie się stacją przystankową, która ożywi handel i przemysł w Starej Serbii, Rumelii i Bułgaryi.“

(Osman basza w drodze do Rossyi.)

Korespondent *Pressy* pisze pod dniem 31 grudnia z Roman: „Wyprzedzając swą ar-

dać sprawiedliwość, że nigdy jej nie nadużył gwoili ambicji osobistej i egoistycznych zachcianek.

Wybór stolnika litewskiego po zgonie Augusta przeraził kresowych ziemian niepomocnie, bo niespodziewali się tego wcale. Pocięszło ich to przynajmniej, że ks. generał sam dobrowolnie wycofał się z szranków.

— Zrzekł się korony — powtarzał pan Łukasz interpelantom — widać że tak wypadło z polityki.

Dziwna rzecz! — Jeden Patkiewicz nie mógł się pojechać z tą myślą. Marzył on już wcześniej o splendorze, jaki nań spadnie po elekeji pana. Obojętny zwykle i apatyczny, teraz po kilka razy na dzień dowiadywał się, co listy lustratorowi przynosiły ze stolicy. Miał pan Tomasz zwyczaj w chwilach zamyślenia, kiedy już zamknął księgę kasową, bezwiednie kreślić rozmaite esy floresy na kawałku szpargału, a słabostka ta została mu z dawnych czasów, kiedy kaligrafię uprawiał — otóż raz, niepostrzegłszy tego, cały arkusz zapisał następującą sentencją: „Podskarbi dóbr ukraińskich Jego Królewskiej Mości“... Uległa ona najrozmaitszym wariantom; wyraz „podskarbi“, to na początku to na końcu frazesa występował. Spęstrzegł się jednak w porę, zdrożne pisanie rzucił do ognia.... Miałże prawo, on, drobny człek, uprzedzać wolny wybór narodu?... Ani się domyślał biedak, w jak kłępujących powijakach spoczywała wówczas ta wolna wola obywateli Rzeczypospolitej!

Bądź co bądź, dotkliwie uczył wycofanie się generała, uważał je prawie za osobiste nieszczęście, tak że małżonka, zapomnieliśmy bowiem dodać, że się przed kilku laty ożenił, ledwie zdołała go uspokoić....

Pan Łukasz zasnął nowego szczęścia. Po owem trojgu dzieci, zmarłych przedwcześnie, dwoje dziatki potem zrodzonych, chłopiec i dziewczyna, chowało się zdrowo i czerstwo.... Snać wojska uprosiła to sobie u Boga; Jasia wpiśła w habit, Marynię w kolor błękitny, a ojciec złożył z tego powodu bogate wota u stóp Częstochowskiej Panny. Staruszek ks. kanafarz z Winnicy, często odwiedzający po kwestie hojny na ubogie dom pana Łukasza, głośno utrzymywał, że zadość uczyniło się i niebu i ludzom, pewnością więc jest, że z tego rozsądka doczekają się rodzice pociechy... A że bogobojny był człowiek — więc wierzone mu chętnie....

Błogi, przeszło trzydziestokilkoletni pokój w prowincjach kresowych przerwała Barska konfederacja. O miedzę prawie od Międzyboża zatknęła ona swój sztandar protestacyjny! Jak się względem niej zachować, jak postąpić ze sporym zapasem grosza w kasach skarbowych nagromadzonego? Niepewność wkrótce rozstrzygniętą została. Pieniądze poleciał książę przywieść do Warszawy. Patkiewicz, który je eskortował, opowiadał po powrocie do stolicy, że była rada u króla i że na radzie tej książę wojewoda ruski doradzał Stanisławowi Augustowi użyć wojska dla poskromienia buntowników.

Tego było dość, aby starzy słudzy domu Czartoryskich uważali związkowych jako prostych rebelizantów, wiehrzycieli publicznych, i co więcej jeszcze.... Proboszcz tylko miejscowy protestował — ale nie słuchano go wcale.

DR. ANTONI J.

nię, przybył tu wczoraj rano z Bukaresztu pociągiem sanitarnym Osman basza, aby po dwugodzinnym pobyście odjechać do Jass a względnie do Kiszeniawa. Dzięki towarzyszącemu mu adiutantowi w. księcia naczelnego dowódcy, panu Bibikowowi, miałem zaszczyt być przedstawionym bohaterkiemu obrońcy Plewny siedzącemu w wagonie. Nie nadużywając okazanego mi wyjątkowego względu, rozmawiałem z nim tylko krótki czas. Osman basza był bardzo grzeczny i uprzejmy a po ukończeniu rozmowy podał mi kilkakrotnie rękę. Obronica Plewny robi najlepsze wrażenie, jego nadzwyczaj zajmująca, ogorzała od słońca twarz, jego otwarty swobodny wzrok, piękne czoło, niemniej i sympatyczny rys około ust jak przyjemny dźwięk głosu muszą zaraz w pierwszej chwili ująć każdego i zgłósić się nie dziwić, że wojska stojące pod jego rozkazami były do swego wodza tak mocno przywiązane i z poddaniem się znosiły najokropniejsze przykrości tej strasznej wojny. Podczas mego spotkania się z Osmanem baszą, siedział on na własne życzenie w sanitarnym wozie dla oficerów pociągu sanitarnego, wysłanego na teatr wojny przez komitet dam berlińskich. Pociąg ten jest urządzone bardzo praktycznie i z wielkim komfortem. Osman basza siedział w drugim *coupé* zaopatrzonym w szerokie ottomanki i kobierce, na którego podłodze jaśniał przepyszny bukiet z sztucznych kwiatów. W jego bezpośrednim towarzystwie znajdował się jego przybożny lekarz Hassan bej, stary dobroduszy Turek a w pierwszym *coupé* wspomniany adiutant, bardzo miły oficer sztabowy, który Osmana baszę traktował z największym odczeczólnieniem. Dalej na platformach wagonu jako straż honorowa stało trzech gwardzystów dobrze świadomych swego zaszczytnego zadania. Osman basza nie wygląda już na cierpiącego a jego rana w nodze zdaje się być bliską zagojenia, gdyż zupełnie odziany siedział na dywanie. Mogę wam jeszcze donieść, że przedwczoraj przejeżdżał przez naszą stację pierwszy pociąg z jeńcami plewnińskimi; znajdowało się w nim około 80 oficerów z Chelim baszą. Oficerowie wysiadali z wagonów na wszystkich stacjach, gdzie tylko pociąg nieco dłużej się zatrzymał i poruszali się jak najswobodniej w lokalach restauracyjnych. Ubranie ich pozostawia bardzo wiele do życzenia i w żaden sposób nie może się nazywać „uniformem“, gdyż oficerowie ubierają się tak, jak im się podoba a militarne swe oznaki rangowe i żółte guziki wojskowe z tureckim pół księżycem noszą przyczepione do zwykłych surdutów cywilnych najrozmaitszego kroju. O szeregowcach wspomnę tylko tyle, że największa litość ogarnęła me serce, gdy zobaczyłem, jak źle ci biedni ludzie są odziani i jak nieustannie drżeli od zimna. W pociągu tym znajdowały się także dwa wagony z kobietami i dziećmi, jedno i drugie były na pół nagie, poobwijane w poszarpane płaty. Kobiety te otrzymały pozwolenie podzielenia niewoli ze swymi mężami, gdyż wśród jęków i płaczu czeptały się swych mężów, tak że nie można ich było oderwać. Jedną z tych biednych kobiet porodziła w wagonie dziecko, które w kilka minut potem umarło, inna stara kobieta umarła — i do prawdy bardzo przyjemnego doznaje się uczucia, gdy się widzi, jak rosyjskiej komendanci kolejowi każą podawać tym nieszczęśliwym ofiarom wojny wielkie miski napełnione gorącym rosołem lub herbata. Począwszy od drugiego stycznia będą przez 10 dni odchodziły codziennie z Bukaresztu do Jass trzy pociągi z 1000 jeńców plewnińskich. W Bukareszcie będzie tymczasowo internowanych 2000, w Botuszani 3000 jeńców. Każdy szeregowiec otrzymuje na swe utrzymanie podczas podróży po jednym franku na dzień, oficerowie po czterech do dziesięciu franków. W Bukareszcie nastawiono już dwa zdobyte działa tureckie obok posagu księcia Michała na bulwarze naprzeciwko uniwersytetu, gdzie się codziennie zbierają setki ciekawych.

KRONIKA

— **Pociąg pospieszny** kolei Karola Ludwika z Krakowa spóźnił się dziś jeszcze znacznie. O godzinie 8 minut 30 urząd pocztowy jeszcze nie miał przesyłki. Listy i gazety z zachodu otrzymaliśmy dziś dopiero o pół do 10.

— **P. Władysław Kraliński** wybrany został przy uzupełnianym wyborze z grupy większych posiadłości członkiem Rady powiatowej przemyskiej.

— **Wybór uzupełniający** jednego członka Rady powiatowej w Limanowej z grupy większych posiadłości ziemskich rozpisano na dzień 5 lutego b. r. Wybór ten odbędzie się w mieście powiatowym o godzinie 10 w lokalnościach wskazanych w kartach legitymacyjnych, które doręczy wyborcom c. k. starosta.

— **W teatrze** dziś „Don Carlos“, wielka opera w 5 aktach, G. Verdi'ego.

— **Małżeństwo zawarto** we Lwowie w trzecim kwartale ubiegłego roku razem 152 a więc niestety o 32 mniej aniżeli w tym samym kwartale rok temu. W lipcu pobrało się par 47, w sierpniu 51, we wrześniu 54 Według wyznania było małżeństw rzymsko-katolickich 101, grecko-katolickich 37, izraelskich 9, ewangelicznych 4, ormiańskie jedno. Według stanu cywilnego nowożeńców było 108 małżeństw, w których obie strony były stanu wolnego, 17 obie strony owdowiałe, 13 wdowcy z pannami, 14 wdowy z kawalerami. Według wieku mężów: do 24 roku życia 15, do 30 lat 76, do 40 lat 39, od 40 do 50 lat 6 a wyżej 50 lat 16. Według wieku kobiet: do 24 lat 62, do 30 lat 36, do 40 lat 38, do 50 lat 10, a nawet wyżej 50 lat 6.

— **Akademia umiejętności.** Dnia 3 b. m. odbyło się posiedzenie komisji historycznej pod przewodnictwem prof. dra J. Szujskiego. Po odczytaniu protokołu posiedzenia grona lwowskiego z dnia 12 grudnia, na którym dyrektor Kętrzyński zdawał sprawę z badań swych nad tekstami roczników małopolskich, dr. Szujski przedłożył projekt porządku dalszych wydawnictw komisji, przygotowanych do druku. Uchwalono zgodnie z propozycją ogłosić z serii „Akt publicznych“: Listy Zembrzydowskiego opracowane przez dra Wisłockiego; jubileuszowe wydawnictwo „Akt Jana III“ rozpocząć publikacją dokumentów z paryskiego archiwum, opracowanych przez dra Waliszewskiego, a po ostatecznym porozumieniu się prof. Zakrzewskiego z ks. Kan. Hipplerem rozpocząć druk „Hozyanów“. Zdawszy następnie sprawę o postępie druku III tomu „Monumentów“ Bielowskiego we Lwowie, tudzież IV tomu „Monumentów medii aevi“, odczytał wstęp do IV tomu „Scriptores“, będącego na ukończeniu a mającego stanowić tom I „Archiwum komisji hist.“ do którego zgodnie z przyjętym planem tego wydawnictwa złożyli: dr. Sokołowski, dr. Smolka i ks. kan. Scipio del Campo „Sprostowania i uzupełnienia“ a dr. Wisłocki: „Bibliografię histor.“ z roku 1877. W końcu dr. Bobrzyński poczynił uwagi nad redakcją „Instrukcji dla archiwów akt grodzkich i ziemskich“, nadesłaną przez wydział krajowy do opinii, które w zupełności przyjęto.

— **Pamiętniki hr. Platerowej.** Zmarła niedawno Karolina z Bauerów hr. Władysława Platerowa, aktorka, żona morgantyczna księcia Leopolda Koburskiego, późniejszego króla Belgów, znowu aktorka i żona hr. polskiego, zostawiła pamiętniki opisujące przygody w wielkim pańskim i małym teatralnym świecie. Mąż zmarłej założył w *Gazecie Augsburskiej* protest publiczny przeciwko ogłoszeniu tych pamiętników. Obecnie jednak *St.-Petersburger Herald*, powołując się na dokument wydany w r. 1874 literatowi wiedeńskiemu Arnoldowi Wellnerowi przez hrabinę Platerową, przyznający mu w razie jej śmierci prawo do wszystkich jej rękopisów pośmiertnych, zapowiada drukowanie tych pamiętników w fejtynie i zastrzega sobie wyłączne prawo do nich w państwie rosyjskiem.

— **Przewodnika naukowego** i literackiego, dodatku miesięcznego do *Gazety Lwowskiej* wyszedł zeszyt styczniowy i zawiera następujące prace: Próba reformy polityki Augustowskiej przez K. Jarochońskiego; Uniwersytet a nauka, przez prof. dra Œwiklińskiego; Droga Władysława IV do Baden, przez dra Ludwika Kubalę; Z autografów biblioteki Poturzyckiej, przez Kl. Kanteckiego.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: w Paryżu członek akademii Edgar Bontarie, przeżywszy lat 49 i były deputowany ze stronnictwa bonapartystów, adwokat Mathien nagłą śmiercią.

† **Alfons Ferrero Lamarmora** (della Marmora), zmarły w tych dniach we Florencji, generał i mąż stanu włoski, przyszedł był na świat w Turynie w roku 1804, gdzie też w Akademii wojskowej otrzymał wykształcenie. W roku 1848 odznaczony został jako major artylerii przy oblężeniu Peschieri mianowany został generałem brygady, a następnie otrzymał tęk wojny w gabinecie turyńskim. Później otrzymał polecenie uśmierzenia powstania w Genui, z którego w krótkim czasie się wywiązał. Ponownie mianowany sardyńskim ministrem wojny zajmował to stanowisko aż do roku 1855, kiedy powierzono mu dowództwo nad korpusem sardyńskim, wyprawionym do Krymu, gdzie umiał zdobyć chlubne dowody swych zdolności wojskowych. Po wojnie krymskiej znowu piastował tęk wojny i przeprowadził głęboko sięgające reformy w armii sardyńskiej. W wojnie z roku 1859 był szefem sztabu tejże armii, a po zwycięstwie do skutku pokoju w Villafranca objął tęk wojny i marynarki zarazem. Używany był później kilkakrotnie do ważnych misji dyplomatycznych. W roku 1861 udaremnił energicznym wystąpieniem wyprawę Garibaldi'ego na Rzym, a z przeniesieniem stolicy do Florencji, kiedy z tego powodu wybuchyły w Turynie niepokoję, objął prezydencję ministrów i tęk spraw zagranicznych. Okres ten był najważniejszym w całym zawodzie zmarłego męża stanu. Zmarł był wówczas przymierze z Prusami, którego rezultatem dla Włoch była klęska pod Custozzą i Lissą. Lamarmora zdawszy prezydencję gabinetu baronowi Ricasoli, objął był osobiście głó-

wne dowództwo nad armią. Poniesione klęski zakończyły karierę jego jako generała i męża stanu, lubo parę razy jeszcze później był używany do ponfnych misji dyplomatycznych. W roku 1868 a następnie w 1873 publikował rozmaite akta dyplomatyczne odnoszące się do stosunku Włoch do Prus, a to w odpowiedzi na zarzuty, jakie jego kierownictwu wojennemu poczynił sztab generalny pruski w sprawozdaniu z przebiegu wojny w roku 1866. Publikacje owe w swoim czasie wywołały wielką sensację i napsuły dużo krwi dyplomatom niemieckim.

— **Hr. Palikao** ks. Montauban, ostatni prezydent ministrów i minister wojny za cesarstwa we Francji, niebezpiecznie w tych dniach zachorował.

— **Jubileusz dziennikarski** obchodziła dnia 4 b. m. urzędowa *Brünnner Ztg.* W dniu tym, jako w setną rocznicę swego wydawnictwa redakcja rzeczonoj dziennika przesłała swym czytelnikom obdłtkę numeru z dnia 4 stycznia 1778, pod względem papieru, czcionek i pisowni naśladowując wiernie oryginał. W numerze owym przedwiokowym podane są między innemi w korespondencyi wiedeńskiej biograficzne szczegóły o słynnym awanturniku Beniowskim, który właśnie w owym czasie przybył był do Wiednia.

— **Znak czasu.** W Bernie morawskim dnia 31go grudnia 115 przemysłowców złożyło właściwej władzy deklarację, że dla braku zarobku zwijają swe pracownie.

— **Wrażenie** sprawiło w tych dniach w Lublanie samobójstwo 56 letniej żony tamtejszego naczelnego zawiadowcy poczty p. Habberggera. Nieszczęśliwa udusiła się w przystępie szału.

— **O rozbójniczym napadzie** na wóz pocztowy znowu donoszą dzienniki węgierskie. Głównym sprawcą tej zbrodni jest 38-letni Józef Miko, rzeźnik z Szerenes, za którym rozesłano listy gończe. Miko zamordowawszy pocztyniona, zrabował z wozu pocztowego przesyłki zawierające sumę 15.000 zł.

— **Śmierć w płomieniach.** Jak opowiada *Głos*, śpiewaczka panna Litz-Nowińska na scenie pskowskiej niedawno znalazła okropną śmierć w płomieniach. Od lamp zajęły się na niej suknie, a chociaż pospieszono zaraz na ratunek, nieszczęśliwa na drugi dzień z ran umarła.

— **Sensacyjną wiadomość** podaje bukareszki dziennik *Impul.* Donoszą mu z Turnu-Magurelli, że w tych dniach otrnł się tam jeden z najdzielniejszych oficerów armii tureckiej, szef sztabu generalnego armii Osmana baszy, Tewfik-bey, pamiętny czytelnikom z opisów scen, które poprzedziły kapitulację Plewny. Wówczas to Tewfik, wysłany przez raunego Osmana do linii rosyjskich dla podjęcia rokowań o kapitulację, z wzruszenia i żalu nie miał zdobyć się na odpowiedź na zadawane mu przez oficerów rosyjskich pytania i w końcu tyle się tylko od niego dowiedziano, że Osman jest ranny. Właśnie też los armii plewnińskiej i przyjaciela jego, Osmana, miał popchnąć Tewfika do samobójstwa, która to wiadomość jednak potrzebuje jeszcze potwierdzenia, w tych dniach bowiem donoszono także, że Tewfik znajduje się przy rannym Osmanie.

— **Zaspy śnieżne** na gościńcach w Tyrolu i Bawaryi dochodziły w ostatnich dniach do wysokości 3 metrów. W górach panuje wielkie zaniepokojenie z powodu grożącego od lawin niebezpieczeństwa. Dzikie zwierzęta brakiem pożywienia pędzone z lasów rzucają się w odludniejszych osadach na zwierzęta domowe i ludzi.

— **Trzęsienie ziemi**, trwające cztery sekundy, dało się uczuć dnia 3 b. m. około godz. 8 min. 46 w Innspruku i okolicy tego miasta.

— **Cholera** według doniesień z Suezu pojawia się miała w Mekce i przystani Dżedajskiej.

— **Mała Norwegia** wkrótce będzie miała 200 milową sieć dróg żelaznych. Właśnie budują tam 6 nowych linii.

— **Wystawy amerykańskie.** W Nowym Jorku już została zamknięta *Baby-show* t. j. wystawa dzieci białej cery w Gilmores Garden i dzieci mulackich i murzyńskich w najrozmaitszych odcieniach cery w Midget-Hall, a natomiast w tak zwanem nowem Muzeum amerykańskiem otwarto wystawę kotów, złożoną z 600 okazów tych zwierząt. Pomędzy osobliwzemi znajduje się kot polarny, ceniony na 1000 dolarów, kot angorski o jednym oku czerwonym a drugim błękitnem; piękny duży kot czarny rasy *Black Prince*, kot bardzo niezwykłej rasy *Charlie Ross* i t. d.

— **Wielkie burze** srożyły się w tych dniach na amerykańskich brzegach Atlantyku postępując z wzrastającą siłą ku wschodowi tak, że dnia 6 b. m. oczekiwane były na wybrzeżach europejskich tego morza.

Wódka i śmierć.

(O. H.) Na niejednym omszonym murze cmentarnym w Szwajcaryi, w niejednym korytarzu klasztoru Alzacyi dziś jeszcze ujrzeć można wypłowiałe szczątki fresków, które wyobrażają t. z. „taniec śmierci“ (*Totentanz*, czyli po francusku *dans macabre*) pomysł, uwieczniony później mistrzowskim rylcem Holbeina.

W tych utworach chmurnej wyobraźni oddana jest wszechwładza śmierci, co ślepo i bezwzględnie przerywa rozkosze i nadzieje tego świata, pochłania bez różnicy, potęgę i mądrość, waleczność i młodość. Śmierć tu występuje jako wielki niwelator, równający w zagładzie monarchę z żebrakiem, papieża z krakiem, zgrzybiałego starca z hożą dziewicą.

Groźna myśl, tkwiąca w tych fantastycznych płasach, dziś jeszcze przemawia nam żywo do duszy, a przeciw wielki mistrz z Bazylei, Holbein, i jego średniowieczni poprzednicy jednostronnie tylko uchwycili działalność śmierci. Szło im głównie o uwydatnienie, jak śmierć w każdej chwili, nieprzeznaczona i nieproszona, wystąpić może i sięgnąć po swą ofiarę, jak wszystko jej władzy ulega i wszelkie różnice stanu, wieku i zasług wobec niej ustępują.

Śmierć, według tych artystów, jest to fatum nieobliczone, nieuchronne, i taką jest też istotnie śmierć jednostki, lecz naiwni allegoryzatorowie średniowieczni nie przecuwal, że śmierć w pojęciu zbiorowym, jako śmiertelność mas, da się zawsze obliczyć a w pewnych granicach nawet aniknąć. Uderza w owoch *danses macabres* luka, stworzona przez opuszczenie śmierci, własną wolą sprowadzonej, t. j. samobójstwa, które wprawdzie w średnich wiekach było rzadkiem, lecz zawsze znanem. Pytanie więc, o ile śmierć i jej termin są bezwzględnie nieuniknione, po za obrębem obliczeń ludzkich leżącą koniecznością, dla tych artystów fatalizmu nie istniało, i nie kusili się wcale o uwydatnienie, jak często, jak przeważnie nawet, obca i własna opieszałość, lekkomyślność i ciemnota, obce i własne nałogi i zbrodnie stają się powodem śmierci i jak czujność, przezorność, wstrzemięźliwość, obyczajność, ład i wiedza odwrócić czyli właściwie odroczyć ją mogą.

Malarz, któryby dzisiaj zechciał malować „taniec śmierci“ lub raczej „walkę ze śmiercią“ znalazłby nowe i bogate tło, daleko sięgające w dziedzinę moralną i ekonomiczną. I za główny temat podobnego obrazu mogłyby posłużyć niezliczone szeregi ofiar, rzuconych wotehłań śmierci przez straszliwego demona, zwanego *alkoholem*. Wtedy pędził dokonałby tego, czego piórem dopiął najskrajniejszy z realistów francuskich, Emil Zola, w swym cyklicznym, lecz pełnym nieublaganej wierności obrazie społecznym „*L'Assommoir*“ w tym wstrętnym a jednak głęboko poruszającym utworze, w którym widzimy, jak szynk, ta istna dzień i noc czynna rzeźnia, zabija nędznych, małych i ciemnych — jak pierwsza wychylona lampka „słodkiego ognia“ jest pierwszym krokiem na ławę oskarżonych, na barłóg szpitalny, do celi furjatów, do wspólnej jamy w szarym kącie cmentarzyska...

Takiego obrazu nie podjął się dotąd najsławniejszy nawet z malarzy, Wierzb, twórca *Widziadł świętej głowy* i *Napoleona w piekle* — a nasze piśmiennictwo nie posiada dotąd swego Zola, któryby zatapiał sondę w gangrenie pijalstwa. Obowiązek ten spada na statystyka. Jego to zadaniem ogłosić zdumiewające wyniki niektórych nowszych zestawień cyfrowych, które niezbiecie dowodzą, jaka ścisła spójnia łączy pijalstwo z śmiertelnością, jak niechybnie w ślad za demonem alkoholu postępuje kościotrup...

* * *

Leżą przed nami dwa statystyczne dokumenta, pozornie bez związku między sobą: Zestawienie wypadków śmierci w Galicyi w r. 1875, ułożone według powiatów i wydane przez c. k. komisję centralną statystyczną i *Stosunki propinacyjne* przez dra Kleczyńskiego, umieszczone w *Wiadomościach* biura statystycznego krajowego z r. 1876.

Pozornie bez związku dla niewprawnego oka, które w cyfrach nie widzi nie prócz cyfer i nie posiada kłucza do tajemnic w nich zawartych — zestawienia te porównane ze sobą, stają się dla świadomego, dla umiającego czytać lub odgadywać skryty język cyfer, dziwnie jasnym, praktycznym dowodem teoretycznym od dawna już przyszanego faktu: ścisłej łączności nałogu z zniszczeniem.

Rok 1875 był dla Galicyi i jej śmiertelności rokiem normalnym, umiarkowanym, w warunkach raczej korzystnych, gdyż niedawno wygasła, podwójna zaraza cholery i i ospy uprzątnęła wiele żywiołu wiatłego i chorobliwego. To też liczba wypadków śmierci 197 469 okazuje się o 10.150 niższą od cyfry roku poprzedniego (207.169), a o 111.532

niższa od straszliwej hekatombi roku 1873 (309.021).

Umiarkowanym i normalnym był rok 1875 dla Galicji, dla naszych smutnych stosunków sanitarnych. Lecz w żadnym niemal innym kraju Europy rok taki nie byłby po- czytywany za normalny. W tym roku bo- wiem śmierć zabierała jeszcze zawsze jednego z 27, żyjących (w r. 1874 jednego na 26, w r. 1873 jednego na 17,), podczas gdy w pośród 82 państw, państw i krajów Europy jedynie i wyjątkowo sąsiednie Wę- gry wykazywały większą śmiertelność (1 na 25,6), gdy natomiast Rosya, wykazująca da- wniej gorsze od Galicji stosunki sanitarne, wykazała cokolwiek mniejszą śmiertelność (1 na 28,4).

Z ogólnej liczby 74 powiatów galicyj- skich w roku 1875 wykazywało 14 nadzw-yczajną, wyjątkową śmiertelność: 1 na 18 do 1 na 22, żyjących; 27 powiatów wielką śmiertelność: 1 na 23 do 1 na 28; 20 po- wiatów średnią śmiertelność: 1 na 28 do 1 na 35; 11 powiatów małą śmiertelność: 1 na 35 do 1 na 39; a 2 powiaty wykazywały nadzwyczajnie małą śmiertelność: 1 na 42 do 1 na 49.

Praca biura statystycznego krajowego o propinacji, podaje liczbę szynków w Gali- cji w r. 1874 na 23.269, czyli, że 1 szynk przypada na 233 mieszkańców, nie wyłączając z tej liczby nawet dzieci przy piersi. Sprawozdanie dra Kleczyńskiego, tak chłodne i przedmiotowe, jednak nazywa tę liczbę *zaskakującą*. I rzeczywiście przerazić ona musi, gdy zważymy, że sąsiednie Królestwo Polskie z ludnością tego samego plemienia, z równym lub ostrzejszym klimatem i z po- dobnymi stosunkami ekonomicznymi, liczy 18.065 szynków, czyli jeden szynk na 342 mieszkańców, a więc o całą trzecią część mniej.

Z liczby 74 powiatów galicyjskich, 15 znajduje się w najgorszej kategorii (1 szynk na 120 do 197 mieszkańców); 24 powiatów w złej kategorii, (1 : 200 do 1 : 250); 24 powiatów w średniej kategorii (1 : 250 do 1 : 300); 9 powiatów w dobrej kategorii (1 : 300 do 1 : 351), a 2 powiaty mieszczą się w wyjątkowo dobrej kategorii (1 szynk na 547 do 555 mieszkańców).

Przystąpmy tedy do kombinacji tych dwóch zestawień.

Widzimy, że pomiędzy 15 powiatami, które mają stosunkowo największą liczbę szynków, pięć a mianowicie: Rawski, Żółkie- wski, Sniatynski, Jaworowski i Horodeński, należą do kategorii najgorszej pod względem śmiertelności, a powiat Rawski, posiadający absolutnie i stosunkowo do ludności najwię- kszą w całej Galicji liczbę szynków, wyka- zuje fenomenalną śmiertelność (1 na 19,9,) którą tylko jeden powiat Kossowski prze- wyższa.

Ośm dalszych powiatów z liczby naj- bardziej obfitujących w szynki, mianowicie Nadwórniański, Skałacki, Przemyślański, Kra- kowski, Złoczowski, Buczański, Doliński i Tarnopolski, należą do drugiej złej kategorii z wielką śmiertelnością i tylko dwa powiaty (Przemyski i Niski) wykazują średnią śmier- telność (1 : 29 i 1 : 30,2).

Natomiast z pomiędzy 11 powiatów li- czących najmniej szynków, siedm mianowic- cie: Nowotarski, Myślenicki, Krośniński, Gorlicki, Żywiecki, Limanowski i Jasielski należą do najlepszej lub dobrej kategorii śmiertelności, trzy: Łaniewski, Brzozowski i Turezański, do średniej a tylko jeden, Zbara- ski, do złej kategorii.

Bardziej jeszcze uderzający wynik oka- zuje nam się w dwóch powiatach, w Nowo- tarskim i Myślenickim. Te dwa powiaty mają tak wyjątkowo małą liczbę szynków, że w pierwszym jeden przypada dopiero na 547, w drugim na 555 mieszkańców. Jest to stosunek 2 1/2 razy korzystniejszy od ogólne- go stosunku Galicji (1:233) i 5 1/2 razy le- pszy od stosunku w powiecie Rawskim (1:120.)

Otóż te dwa powiaty mają jedynie i wyjątkowo nadzwyczaj małą śmiertelność. W myślenickim umiera jeden na 42, w No- wotarskim jeden na 48, żyjących, podczas gdy niema innego powiatu w Galicji z śmier- telnością niższą od 1 na 38,4. Co więcej, stosunek śmiertelności w Nowotarskim po- wiecie jest tak korzystny, że jedynie dwa kraje europejskie, Norwegia i Irlandia wykazują le- pszy. Można nam zarzucić, że tak wymowny rezultat odnieść może wypadła częściowo do in- nych czynników, że naprzykład, powiat nowo- tarski, położony jest w Karpatach i że czyste górskie powietrze jest jednym z powodów tak małej śmiertelności. Na to odpowiadamy, że powiaty doliński, nadwórniański i najgor- szy ze wszystkich kossowski, leżą również w Karpatach, a jednakowoż mają wielką śmier- telność, że ów zarzut nie da się zastosować do powiatu myślenickiego, położonego w ró- winie, że nareszcie powiat rawski, najgor- szy po kossowskim nie ma lokalnych, klima- tologicznych, dla zdrowia szkodliwych odrę- bności, nie ma bagien ani moczarów — ale ma 612 szynków, to jest 612 powodów,

dla czego w tym powiecie rocznie co dwu- dziesiąty człowiek umiera!..

To przeciwstawienie rawskiego powiatu, w którym na 120 ludzi wypadł jeden szynk i w którym co dwudziesty człowiek rocznie umiera, z powiatem nowotarskim, gdzie do- piero 547 ludzi jeden szynk utrzymać zdoła i gdzie dopiero 49ty człowiek rocznie umie- ra, jest tak jasne, tak zrozumiałe i tak wy- mowne, że wartoby plakatami ogłosić ten fakt urzędowo stwierdzony i plakaty takie rozwieszać na ścianach wszystkich rad gmin- nych, szkół i kas pożyczkowych wiejskich, jako statystyczne: *Mene Tekel Fares!*

Byłaby to pierwsza próba statystyki za- stosowanej, która niejednego może przekona- łaby o użyteczności tej wiedzy XIX wieku, którą niedawno temu wyśmiewano, której praktyczną użyteczność dziś jeszcze często w wątpliwość podają, i którą na ostatniej se- syi sejmowej ktoś chciał ograniczyć do spraw czysto ekonomicznych, odmawiając jej donio- łości politycznej i moralnej...

GOSPODARSTWO I HANDEL

* **Targ lwowski.** (Sprawozdanie ty- godniowe Izby handlowej za czas od 22 grudnia do 31 grudnia.) Wszystkie ceny za 100 kilo- gramów. Pszenica 8-50 do 10-20 złr. Żyto 6-25 do 6-75 złr. Jęczmień 5-25 do 6-80 złr. Owies 6— do 6-50 złr. Hreczka — do — złr. Kukurudza zeszłoroczna 6-20 do 7— złr. Kukurudza nowa 5-40 do 6-10 złr. Proso — do — złr. Groch do gotowania 7— do 9— złr. Groch pastewny 5-75 do 6-50 złr. Soczewica — do — złr. Fasola 8-25 do 9— złr. Bobik — do — złr. Wyka 4-50 do 5— złr. Konieczyna najprzedniejsza 25— do 48— złr., przednia — do — złr., średnia — do — złr., poślednia — do — złr. Tymotka — do — złr. Anyż rossyjski — do — złr. Anyż płaski — do — złr. Kminek — do — złr. Rzepak zimowy 15— do 16— złr. Rzepak letni 14— do 15— złr. Rzepik zimowy 15— do 15-25 złr. Rzepik letni 13-75 do 14-25 złr. Lnianka 11-75 do 12-50 złr. Nasienie lniane 10— do 12-75 złr. Nasienie konopne 8-75 do 9-25 złr. Chmiel — do — złr. Spirytus gotowy 28-75 do 29-77 złr.

Wiedeń, 7 stycznia. (Tel. Gaz. Lw.) Na dzisiejszy targ bydła spędzo- no 904 wołów galicyjskich, 1373 węgierskich i 418 niemieckich. Ruch był ożywiony, wszystko sprzedano, ce- ny poszły w góry cokolwiek. Płacono od 100 kilo: za woły galicyjskie 53-50—57 zł., za węgierskie 51—58 zł., za niemieckie 52—60 zł., za bes- sarabskie 46—48-50 zł., za byki 50 do 52 zł., za krowy 52—54 zł., za bawoły 40—42 zł.

Z TEATRU WOJNY

Lwów, dnia 8 stycznia.

Jak wielkie znaczenie dla Turcji miała kilkumiesięczna bohaterska obrona Plewny, ocenić można należycie dopiero teraz, gdy się okazuje, że po upadku tej pozycji zwy- cieżki pochód Rossyan nie znajduje żadnej prawie zapory i dopiero może pod Adriano- polem na czas jakiś wstrzymanym zostanie. Nawet linia Bałkanów, tego naturalnego wału obronnego środkowej Turcji, nie była w sta- nie zasłonić jej od inwazyi nieprzyjacielskiej i okazała się nad wszelkie spodziewanie nie- skończenie łatwiejszą do przełamania od owej zaimprovizowanej na przedcefortecy, stwo- rzonej genialnością i poświęceniem jednego człowieka. To też sytuacja na bułgarskim teatrze wojny po upadku Plewny zmieniła się ogromnie na niekorzyść Turcji. Cała Buł- garya po zachodniej stronie Łomu znajduje się w rękach rossyjskich a od tygodnia po- wódz inwazyi rozszerzyła się także na kotlinę sofijską. Dyslokacja i siły wojsk obu stron walczących są w obecnej chwili następujące: Sprzymierzone armie rossyjska, rumuńska i serbska dzielą się na sześć grup operacyjnych: korpus rumuńsko-serbski pod Widdyniem, liczący około 20000 ludzi, korpus serbski pod Nizem 18000 ludzi, korpus generała Gurki między Sofią a Złatycą 50000 ludzi, t. z. armia centralna pod dowództwem W. X. Mikołaja w Tirnowie 130.000 ludzi, armia następcy tronu nad Łomem i w Elenie 70000 ludzi, wreszcie korpus dobrucki generała Zimmermanna 30000 ludzi. Front operacyjny rossyjski ciągnie się więc od Pirotu przez Zofię, Złatycę wawozy trojański, rozalicki,

Szybkę i Hainkiój, Elenę i Popkiój aż do Ruszczuku.

Naprzeciw tych pozycji rozstawione są siły tureckie w sposób następujący: Za- łości w Nizu i Widdyniu 5 i 10 tysięcy ludzi, armia sofijska, obecnie na dwie części podzie- lona, w sile około 20000 z punktem oparcia w Ichtimanie, gdzie Sulejman basza ma się znajdować. Główne siły tureckie rozstawione są na przestrzeni między wawozem Szybka a Adrianopolem i wynoszą co najwyżej 80000 ludzi. W czworoboku forticznym znajduje się razem około 60000 ludzi. Owóż naprzeciw armii sprzymierzonej, liczącej 340.000 ludzi, rozporządzają Turcy co najwięcej 180.000.

Dalsze operacje rossyjskie są łatwe do odgadnięcia. Generał Gurko zwróci się od Sofii na wschód, prze Turków coraz dalej ku Adrianopolowi i zmuszając ich do opu- szczenia południowych ujęć przesmyków środkowego Bałkanu. Następnie centralna ar- mia rossyjska przekroczy Bałkan przez wa- wóz Szybka i rozpocznie koncentryczny marsz ku Adrianopolowi, gdzie kampania zostanie ostatecznie rozstrzygnięta.

Jeżeli wierzyć można doniesieniu *Daily News*, opartemu na opowiadaniu pewnego rossyjskiego oficera z nad Łomu, część ar- mii centralnej rossyjskiej pod dowództwem generała Radeckiego przekroczyła już wawóz Szybka, z którego Turcy w skutek silnego mrozu usunąć się mieli. Wiadomość ta, je- żeli jest przedwczesną, to nie o wiele wy- przedza wypadki.

Straty rossyjskie wynoszą we- dług urzędowych źródeł po dzień 14 grud- nia z. r. ogółem 80.435 ludzi.

Według dziennika *Times* komunikacja między Rumunią a Bułgarią ciągle jeszcze przerwana i pozostanie zapewne w tym sta- nie, dopóki kra iść nie przestanie. Stalki pa- rowe, które Rossyanie na Dunaj sprowadzili są za małe, ażeby wozy i konie na nich umieszczać można i za słabe do holowania statków jakimkolwiek ładunkiem obciążonych. Wojska rossyjskie żyją z magazynów z buł- garskiego żniwa nagromadzonych i z kilku magazynów naddunajskich, które jako rezer- wowe, na przypadek jakiej przerwy w ko- munikacyach, na cały czas kampanii pozo- stać miały, a dziś już zupełnie wyczerpane zostały. Druga taka przerwa w komunika- cyach mogłaby spowodować nieobliczoną w swych następstwach klęskę.

OSTATNIA POCZTA

O najnowszej fazie rokowań o zawie- szenie broni pomiędzy Rosyją a Turcją, dowiaduje się *Montags-Review*, że bezpo- średnie porozumienie się pomiędzy Portą a gabinetem petersburskim nie ulega już prawie żadnej wątpli- wości. W najbliższych dniach mają się zjechać delegowani obu stron, aby zawrzeć zawieszenie broni. W miejsce dotychczas- wego szorstkiego zapatrywania się na poło- żenie rzeczy, wzięła górę w gabinecie angielskim spokojniejsza refleksya; bliskie rokowa- nia pokojowe znajdują w Londynie życzliwe poparcie. Za powyższe doniesienie o tak mo- eno upragnionem polepszeniu się sytuacji, mu- simy naturalnie pozostawić całą odpowiedzial- ność *Montags-Review*, której doniesienia mia- nowicie w ostatnim czasie okazywały się dość często fałszywymi. Przeciwnie wiadomości, jakie nadeszły w ostatnich dniach z Konstan- tynopola, świadczą raczej o wzroście zapалу wojennego, niż o jego upadku, mianowicie zaś wiadomość o ustąpieniu w. wezyra Ed- hema baszy, sprzeciwia się wręcz przypu- szczeniu, jakoby partya będąca za bezpośred- nym porozumieniem się z Rosyją obecnie znów wzięła górę.

Parlament turecki udzielił rządowi 50 głosami przeciw 20 wotum nieufności. Parla- ment żąda odwołania Midhata baszy z wygnania i dalszego prowadzenia wojny, jeżeli honorowy pokój jest niemożliwy. Do- maga on się także rozwiązania rady wojen- nej i oddania Sulejmanowi baszy nieograni- czonej władzy na teatrze wojny.

Londyński *Observer* donosi, że Francya uczyniła świeżo zapytanie, czy Anglia za- mierzta rozpocząć jakie kroki przeciw Egip- towi? Anglia dała zapewnienia zaprzeczające.

Z Rzymu 6 stycz. donoszą: Wszystkie dzienniki ubolewają żywo z powodu śmierci Lamarmory. *Italia* donosi, że król, telegrafo- wał do burmistrza Florencyi: „Śmierć La- marmory sprawia mi głęboką boleść, ubole- wam z całej duszy nad stratą tego wielkiego żołnierza i obywatela”. Podobnie książę Piemoneki (królewicz) z żoną, ks. Amadeusz

i ks. Carignan wyrazili telegrafem swoje współczucie. Pogrzeb odbędzie się jutro. Ciało przewiezione będzie do Bielli. Otwarto sub- skrypcję na pomnik dla Lamarmory.

Rząd angielski przytrzymał w Car- diff na parowcu angielskim 2000 skrzyń na- bojów przeznaczonych dla Turcji. *Signum temporis!*

ELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Paryż, 7 stycznia. Ogólny re- zultat wczorajszych wyborów municypalnych wypadł dla re- publikanów nader korzystnie. W przeważnej liczbie miast listy wybor- cze republikańskie przeszły w całości. Nigdzie nie przyszło do nieporządków, prócz w Courthezon w departamencie Vaucluse, gdzie raniono jednego czło- wieka. W Paryżu wybrano 73 repu- blikanów, 4 konserwatystów, 3 wybo- ry nierozstrzygnięte. Republikanie zy- skali cztery krzesła.

Midhat basza wyjeżdża ztąd ju- tro do Londynu.

Petersburg, 7 stycznia. *Jour- nal de St. Pet.* rozbiegając znany ar- tykuł angielskiego *Standarda*, powiada między innemi. Z faktu, że Rosya po- tyłu niewypowiedzianych ofiarach wy- maga, aby sama z Turcją dyskutowa- ła warunki pokoju, i z tego że Ros- sya nie zgodziła się na to, aby roko- wania przeciągać jak najdłużej przez obcą dyplomatyczną interwencję, któ- raby nieprzyjaciela tylko utwierdzała w oporze — z faktu tego nie można wyciągać wniosku, jakoby Rosya nie przyznawała Europie prawa wyra- żenia swej opinii o ustanowionych między stronami wojującemi warun- kach pokoju. Ale jak pewną jest rzec- czą, że to prawo Europy będzie w swoim czasie uszanowane, tak znowu wielce ważną jest sprawą dla Rosyi niedopuszczyć do wysta- pienia uroszczeń, któreby nie tyl- ko ludziły zwyciężoną stronę co do jej położenia, ale wprowadzały w błąd publiczną opinię co do stosunków, istniejących między mocarstwami. Nie powinien tego spuszczać z oka organy prasy.

Petersburg, 7 stycznia. Urzę- dowe depesze z Bogot podają szcze- góły o wielkich trudnościach przy do- konaniu przejścia Bałkanu i o walkach przed zajęciem Sofii. W potyczce z 31 grudnia pod Taszkisną wzięto do niewoli rannego pułkownika angielskiego Bakera. Rossyjski gene- rał Mirkowicz jest ciężko ranny. Dnia 3 stycznia Rossyanie wkroczyli do So- fii, gdzie odprawiono nabożeństwo w katedrze. Sofia była tylko od wschodu ufortyfikowana i z tego powodu Gurko przygotowywał główny atak od strony północno-zachodniej. Turcy jednak co- fnęli się w nocy bez walki. Po zaję- ciu Sofii, wysunięto przednie straże i wysłano oddział, celem połączenia się z Serbami, posuwającymi się od Piro- tu. Dnia 2 b. m. stoczono utarczki z tylną strażą turecką pod Mirkowem, przyczem poległ generał Kate- lej, a generał Filospotow został ranny.

Petersburg, 7 stycznia. Ze strony poinformowanej donoszą, że w kołach kompetentnych panuje zdanie, iż właściwe rokowania pokojowe poprzedzone być muszą ułożeniem za- wieszenia broni ze strony komendan- tów wojskowych Rosyi i Porty. Ros- syjscy komendanci musieliby przytem oznaczyć gwarancje i demarkacje, które wydają się koniecznymi. Porta musi spowodować zawiazanie tych ro- kowań.

Konstantynopol, 7 stycznia. Agencya Havasa donosi: Dymisya Mahmuda Damata baszy nie zo-

stała przyjeżdża. Mahmud brał wczoraj udział w naradzie ministrów.

Rzym, 7 stycznia. Król spędził noc stosunkowo spokojnie i spał nieco. Gorączka nie ustaje. Rozdrażnienie wzrasta. Skonstatowano rozwijanie się zapalenia płuc.

Wiedeń, 8 stycznia. (Tel. pr.) Z sprzecznych lub bardzo niestanowczych wiadomości nie podobna wyrobić sobie zdania o widokach rokowań w sprawie zawieszenia broni. *Fremdenblatt* zapisuje bardziej pokojowy prąd w polityce, ale nie rezyzy za jakikolwiek rezultat rokowań; *Neue fr. Presse* donosi z Londynu, że tamtejszym kołom rządowym nie wiadomo o bezpośrednich rokowaniach między Turcją a Rosją, i że dopiero dzisiejsza rada gabinetowa rozstrzygnie o przyszłym stanowisku Anglii i o najbliższych krokach Turcji, inny znowu dziennik, zazwyczaj niezłe poinformowany, zapewnia, jakoby Anglia uwiadomiła Turcję, że Rosja gotowa jest każdej chwili udzielić jej przez swych naczelnych wodzów w Azji i Europie warunków zawieszenia broni, i że Turcja odpowiedziała na tę informację angielską, iż skorzystała z wskazówki pod warunkiem, aby rokowania prowadzone były przez osobnych specjalnych pełnomocników. Z Berlina znowu donoszą, że ks. Górczakowski w rozmowie, że Rosja wprawdzie upiera się przy bezpośrednim pokoju z Turcją, ale wysłucha opinii mocarstw gwarancyjnych, o ile przyszły ten po-

kój dotykać będzie stypulacji paryskiego traktatu.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 7 stycznia 1877. godz. 2 16 min. Losy kredytowe 159-75, Węg. akcje kredyt 198—, Akcje anglo-aust. 92—, Akcje banku Unio 61-75, Akcje kolei Karola Ludwika 244—, Akcje kolei północnej 195-50, Akcje kolei południowej 75-50, Akcje kolei Alford 112—, Akcje kolei Elzbiety 159—, Akcje kolei Lwow-Czerniow. 118-50, Akcje kolei węg. północno-wschodniej 108—, Akcje kolei Rudolfa 116—, Akcje kolei Albrechta —, Węg. oblig. państw w złocie 66-50, Galic. oblig. indemn. 86—, Losy z r. 1864 136-25, Akcje kolei siedmiogrodzkiej 101-50, Akcje banku obrotowego 97-50, Losy tureckie 12-75, Akcje kolei węg.-galic. 92—, Akcje kolei państwowej 251-50, Akcje banku związkowego 67-50, Rubel papierowy 1-20 1/4, Węgierskie losy 75-50, Mark niem. 59-15. Usposobienie silne.

Wiedeń, dnia 8go stycznia godzina 10 min. 53. Akcje kredytowe 210-50, Anglo-Aust. 92-50, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika 245-40, południowa —, Rubel papierowy —, Gal. listy zastawne —, Gal. listy indemnizacyjne —, Gal. bank rustykalny —, Losy z r. 1860 —, Napoleonsdor 9-55 1/2. Usposobienie silne.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łęziński.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na Gazetę Lwowską wynosi całorocznie w miejscu (od 1 stycznia do końca grudnia) 12 zł., pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1 do koń-

ca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorowie cało- i półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia, lub od 1 stycznia do końca czerwca) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki” dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie 1 zł.

Spóźnienia meteorologiczne

z dnia 8 stycznia 1878 godz. 7 rano
Barometr 731.15 mm. Psychrometr suchy — 2.6°C.
Psychrometr wilgotny — 2.8°C. Prężność pary 3.6 mm.
Wilgoć 96%. Zachmurzenie 1. Wiatr NW1
Ozon 9. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin
Temperatura powietrza — 2.1°C.
Barometr opada.

Przyjechali do Lwowa

dnia 6 i 7 stycznia 1878.

Hotel Angielski.

Pp. J. Mrozowski z Bednarówki. W. Wielewieski z Pokucia. K. Baykowski z Zurychu. E. Różycki z Krakowa. B. Rampek z Olejowa.

Hotel George'a.

Pp. A. Henze z Gródka. Dr. J. Czerwiński z Gazu. J. Pieńczykowski z Wybranówki. J. Goldfrecht z Itzka. K. Jolis z Wiednia.

Hotel Europejski.

Pp. A. hr. Krukowiecki z Aksmanic. M. br. Ehrenburg z Czech. A. Krafft z Radymna.

Hotel Krakowski.

Pp. K. Rewiński z Rossy. M. Slusarski z Doliny. W. Gramski z Stanin.

Hotel Warszawski.

Pp. P. hr. Czosnowski z Wołynia. L. Striegel z Dubroczowic. E. Bączalski ze Stanisławowa.

Hotel Kuhna.

Pp. J. Chądziński z Dąbrowiec. D. Hinke ze Stanisławowa. A. Polak z Wiednia.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. B. hr. Komarnicki do Sassowa. K. Lenartowicz do Horodenki. W. Cielecki do Byczkowie. W. Mierzeński do Baryłowa. A. Senkowski do Sambora. K. Szeliski do Chodaczkowa.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

Z Krakowa: o godzinie 5 minut 30 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 25 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 10 min. 35 przed południem (pociąg mieszany).

Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 min. 33 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 25 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 43 po południu (pociąg mieszany).

Z Podwołoczysk (na dworzec w Podzamczu): o godzinie 2 minut 54 rano (pociąg osobowy); o godzinie 3 min. 54 po południu (pociąg mieszany).

Z Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 8 min. 36 (pociąg nr. 2);

Z Czerniowic: o godzinie 9 minut 55 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 minut 40 rano (pociąg mieszany); o godzinie 2 minut 50 po południu (pociąg mieszany).

Odjeżdżą ze Lwowa.

Do Krakowa: o godzinie 11 min. 3 przed północą (pociąg pospieszny); o godz. 4 min. 40 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 45 po południu (pociąg mieszany).

Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): o godzinie 6 min. — rano. (pospieszny); o godzinie 10 min. 37 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 minut 45 w południe (pociąg mieszany).

Do Podwołoczysk: (z Podzamcza): o godz. 11 minut 4 wieczór (pociąg osobowy); o godzinie 12 minut 11 w południe (pociąg mieszany).

Do Stanisławow: (na Stryj): o godzinie 6 minut 3 rano (pociąg nr. 1);

Do Czerniowic: o godz. 6 min. 25 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min. 25 wieczór (pociąg mieszany); o godzinie 12 min. 30 z południa (pociąg mieszany).

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do pośladka peszńskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.
Lwów, dnia 7 stycznia 1878

1. Akcje za sztukę.		placa	żądają
Kol. g. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Kol. g. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	243	245	—
Kol. lwow. czern. jas. po 200 zł. m. k.	117	119 50	—
Banku hip. galic. 200 zł. w. a.	240	243	—
Banku kredyt. gal. po 200 zł. w. a.	214	218	—
2. Listy zast. za 100 zł.		placa	żądają
Tow. kredyt. galic. 5% w. a.	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Tow. kredyt. galic. 5% w. a.	84 25	85	—
" " " 5% okresowe	78 25	79 25	—
Banku hip. galic. 6% w. a.	84 25	85	—
Banku hip. galic. 6% w. a.	89 40	90 25	—
Listy dłużne „Z. kr. w. 6% w. a.	93 50	95	—
3. Listy dłużne za 100 zł.		placa	żądają
Ogóln. roln. kr. d. Zakł. dla Gal. i Bukow. 5% los. w 15 lat.	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Ogóln. roln. kr. d. Zakł. dla Gal. i Bukow. 5% los. w 15 lat.	90 25	91 30	—
Tow. kr. m. 6% w. a. w 15 lat.	—	—	—
" " " 6% w. a. w 30 lat.	—	—	—
4. Obliz. za 100 zł.		placa	żądają
Indemniz. gal. 5% m. k.	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Indemniz. gal. 5% m. k.	85 80	86 65	—
Pożyczki kraj. z r. 1873 po 6% w. a.	89	90 50	—
5. Losy Miasta Krakowa.		placa	żądają
" " Stanisławowa	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
" " Stanisławowa	14 25	15 50	—
" " Stanisławowa	21	22 50	—
6. Monety.		placa	żądają
Dukat holenderski	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Dukat cesarski	5 53	5 63	—
Napoleondor	5 57	5 65	—
Półimperyal	9 54	9 63	—
Rubel rosyjski srebrny	9 65	9 85	—
" " papierowy	1 77	1 87	—
100 marek niemieckich	1 19 1/2	1 21 1/2	—
Srebro	58 60	59 60	—
Kupony w srebrze	103 25	105	—
" " " "	103	104 75	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

1. Dług Państwa.		placa	żądają
Jednolity dług państwa w banknot	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Jednolity dług państwa w banknot	62 95	63 10	—
Jednolity dług państwa w srebrze	62 95	63 10	—
2. Obligacje indemn. 5% za 100 zł.		placa	żądają
z r. 1864	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
z r. 1864	66 35	66 50	—
z r. 1864	66 35	66 50	—
z r. 1864	293	295	—
z r. 1864	103 50	104	—
z r. 1864	113	113 50	—
z r. 1864	122 50	123	—
z r. 1864	136	136 50	—
z r. 1864	136	136 50	—
z r. 1864	22 25	23	—
3. Inne pożyczki publiczne.		placa	żądają
Austr. asyg. skarb. zwrotne 1878 5%	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Austr. asyg. skarb. zwrotne 1878 5%	139 50	140	—
Austr. renta zł. wolna od podatku 4%	74 15	74 30	—
4. Akcje.		placa	żądają
Bank Anglo-aust. 200 zł. emit. zł. 120	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Bank Anglo-aust. 200 zł. emit. zł. 120	88 50	88 75	—
Inst. kred. dla handlu po 160 zł.	205 30	205 60	—
Nizszo-aust. tow. eskout po 500 zł.	720	730	—
Gal. banku hip. po 200 zł.	—	—	—
Gal. bank. d. hand. i prz. a 200 zł. wpl. 40%	—	—	—
Gal. zakł. kred. ziemski a 200 zł.	793	795	—
Banku narodowego a 600 zł.	—	—	—
Kol. Albrechta a 200 zł. w srebrze	338	340	—
Austr. tow. żegluga par. po 500 zł. m. k.	154 50	155 50	—
Kol. Cesarzow. Elzbiety po 200 zł. m. k.	—	—	—
Kol. Preszow-Tarn. (w. c.) a 200 zł. w srebrze	144	145	—

5. Listy zast. losowane		placa	żądają
Galicji i Bukowiny w 15 l. 6%	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Galicji i Bukowiny w 15 l. 6%	90	91	—
Powz. austr. zakł. kred. ziem. 5% w. a.	104 50	105	—
Gal. zakł. kr. ziem. Krak. los. w 18 l. 6%	88 50	—	—
" " " " " w 20 l. 7%	95	96	—
" " " " " w 36 l. 5 1/2%	87	—	—
Gal. Tow. kred. w. a. po 4%	77	—	—
" " " " " po 5%	84	84 50	—
" " " " " po 5 1/2%	84	84 50	—
Gal. banku hipot. po 6%	89 75	90 25	—
Gal. zakł. kred. włośc. po 6%	94 50	95 50	—
Tow. kred. miejs. lw. w 15 l. wyl. po 6%	83	82 1/2	—
" " " " " w 30 l. wyl. po 6%	—	—	—
Banku narodowego po 5%	94 25	94 75	—
Węg. tow. ziem. po 5 1/2%	84 50	85	—
6. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)		placa	żądają
Kol. Albrechta a 300 zł. 5% w. a.	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Kol. Albrechta a 300 zł. 5% w. a.	63 50	69	—
Tow. kol. żel. Preszow-Tarnów (w. c.)	62	63	—
a 300 zł. 5% w srebrze	99 50	100	—
Kol. pół. po 100 zł. m. k.	96	98	—
" " " " " 100 zł. w. a.	100 50	101	—
Kol. gal. Kar. Ludw. po 300 zł. 5%	100	100 25	—
" " " " " II. emisji.	96 75	97	—
" " " " " III. " "	95 75	96 25	—
Kol. Lwow. Czern. Jas. III. emis. a 300	76	76 25	—
zł. 5% w srebrze z r. 1865	73 25	73 75	—
" " " " " z r. 1867	68 50	69	—
" " " " " z r. 1872	63	63 50	—
7. Losy.		placa	żądają
Inst. kred. dla hand. i prz. po 100 zł. w a	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Inst. kred. dla hand. i prz. po 100 zł. w a	159 50	160	—
Clarego po 40 zł. m. k.	28	28 50	—
Pow. żegluga par. po 100 zł. m.	3 50	4 50	—

Keglevicha po 10 zł. m. k.		placa	żądają
Losy miasta Krakowa	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Losy miasta Krakowa	12 50	13	—
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	14 25	14 65	—
Palńoga po 40 zł. m. k.	23	23 50	—
Fundacja szpit. Arcyksięcia Rudolfa	13 50	14	—
Salma po 40 zł. m. k.	40	40 50	—
St. Genois po 40 zł. m. k.	36 75	37 25	—
Poż. miasta Stanisławowa po 20 zł. w. a.	21 50	22	—
Poż. Tryestu po 100 zł. m. k.	119	121	—
" " " " " 50 zł. m. k.	61	63	—
Waldsteina po 20 zł. m. m.	21 75	22 25	—
Windischgrätz po 20 zł. m. k.	25 25	25 75	—
Weksle (na 3 miesiące).		placa	żądają
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	—	—	—
Berlin za 100 mark w. n. p.	—	—	—
Frankfurt za 100 mark p.	—	—	—
Hamburg za 100 mark w. p. n.	—	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	119 55	119 55	—
Paryż za 100 fr.	47 70	47 80	—

Kurs złota.

Dukat cesarski men.		placa	żądają
pełnej wagi	bez kuponu	zr. et. zlr. et.	zr. et. zlr. et.
Dukat cesarski men.	5 65	5 67	—
20-frankówka	9 57 1/2	9 58 50	—
Rosyjski imperyal	9 81	9 83	—
Talar związkowy	—	—	—
Srebro	104	104 20	—

Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Telegrafowany kurs wiedeński.		zł.	et.
Jednolity dług państwa w banknotach	bez kuponu	62 95	63 10
Jednolity dług państwa w banknotach	62 95	63 10	—
Renta w złocie	74 20	74 20	—
Losy pożyczki z roku 1860	112 80	112 80	—
Akcje banku wiedeńskiego	206 30	206 30	—
" " kredytowego	119 60	119 60	—
Londyn	103 90	103 90	—
Srebro	58 60	59 60	—
Napoleondor	9 58	9 58	—
Dukat cesarski men.	5 66 1/2	5 66 1/2	—
100 marek niemieckich	59 15	59 15	—

Dziennik Urzędowy.

(103 1—3) **Edykt.**

L. 7981. C. k. Sąd powiatowy ogłasza, że 23 stycznia i 6 lutego 1878 o godzinie 10 rano odbędzie się dobrowolna publiczna sprzedaż:

a) placu z ogródkiem i budynkami pod nr. 43 w Tarnobrzegu

b) rolki z pod tegoż samego nr. przedmiot księgi gruntowej D. T. 1 p. 83 stanowiących, spadkobierców Stanisława i Maryanny Majewskich własnych.

Cena wywołania ad a) ustanowiona na 445 zł. a wadyum 46 zł., zaś ad b) na 200 zł. w. a., wadyum 20 zł., powyżej cen tylko sprzedawanemi zostaną.

Blizsze warunki są do przejrzania w registraturze.

Tarnobrzeg 25 grudnia 1877.

(119) **Ogłoszenie.**

L. 8629. Po przeprowadzeniu dochodzeń dla założenia ksiąg gruntowych w gminie katastralnej Płotyca w obrębie c. k. sądu powiatowego w Kozowie położonej składowa się protokoły tych dochodzeń wraz z dołączającymi arkuszami posiadania we formie wykazów hipotecznych sporządzonych, sprotowanymi spisami posiadłości i kopiami mapy katastralnej tudzież protokołem par-

lowym do powszechnego przejrzania w c. k. sądzie powiatowym w Kozowie.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszów posiadania wniesione być mogą pisemnie lub ustnie w rzeszonym sądzie powiatowym a w dniu 24 stycznia 1878 do przeprowadzenia dochodzeń odnoszących przeznaczonych także przed komisją do założenia ksiąg gruntowych wydzieloną

27 gminie Pasieczna w r. 1877 według stopy pięćdziesiąt pięć od sta (55 pr.)

X. w powiecie Staromiejskim:

28. gminie Chyrów w r. 1877 według stopy siedemdziesiąt dwa od sta (72 pr.)

XI. w powiecie Stryjskim:

29. gminie Machliniec, w r. 1877 według stopy sześćdziesiąt ośm od sta (68 pr.)

XII. w powiecie Zaleszczyckim.

30. gminie Czerwonogród w r. 1877 według stopy dziewięćdziesiąt siedm od sta (97 pr.)

31. gminie Uścieczko w r. 1877 według stopy ośmdziesiąt od sta (80 proc.)

w reszcie

32. gminie Zaleszczyki stare w r. 1877 według stopy ośmdziesiąt sześć i pół od sta (86½ proc.)

Co się podaje do wiadomości w skutek Wysockiego reskryptu Jego Ekscelencji pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 30go października 1877, l. 15156.

Potocki m. p.

27. громадъ Пасечна въ р. 1877 въ высокости пѣтъдѣсѣтъ пѣтъ дѣтъ ста (55 пр.);

X. въ Старомѣйскѣмъ повѣтѣ:

28. Громадъ Хирѣвъ въ р. 1877 въ высокости сѣмдѣсѣтъ два дѣтъ ста (72 пр.);

XI. въ Сtryйскѣмъ повѣтѣ:

29. Громадъ Махлинѣцъ въ р. 1877 въ высокости шѣсѣдѣсѣтъ дѣмъ дѣтъ ста (68 пр.);

XII. въ Залѣсцьскѣмъ повѣтѣ:

30. громадъ Червонѣгородъ въ р. 1877 въ высокости девѣтъдѣсѣтъ сѣмъ дѣтъ ста (97 пр.);

31. громадъ Оустечко въ р. 1877 въ высокости оѣсмидѣсѣтъ дѣтъ ста (80 пр.);

32. громадъ Залѣсцьки въ р. 1877 въ высокости оѣсмидѣсѣтъ шѣсѣтъ и пѣтъ дѣтъ ста (86½ пр.);

Тое подѣсѣ до вѣдомости въ сѣдѣтъ въ высокости рѣскриптъ Его Эксцелленту Пана Министра дѣлъ внутрѣннихъ з дня 30 Жюктна 1877 Ч. 15156.

Потоцкій в. р.

27. der Gemeinde Pasieczna für das Jahr 1877 in der Höhe von fünf und fünfzig (55 pr.)

X. im Staremiastoer Bezirke:

28. der Gemeinde Chyrów für das Jahr 1877 in der Höhe von zwei und siebenzig (72 pr.);

XI. im Stryjer Bezirke:

29. der Gemeinde Machliniec für das Jahr 1877 in der Höhe von acht und fedszig (68 pr.);

XII. im Zaleszczyker Bezirke:

30. der Gemeinde Czerwonogród für das Jahr 1877 in der Höhe von sieben und neunzig (97 pr.);

31. der Gemeinde Uścieczko für das Jahr 1877 in der Höhe von achtzig (80 pr.);

32. der Gemeinde Zaleszczyki stare für das Jahr 1877 in der Höhe von sechs und achtzig und ein halb (86½ pr.).

Was in Folge hohen Erlaßes Seiner Excellenz des Herrn Ministers des Innern vom 30 October 1877 Zl. 15156, zur Kenntniß gebracht wird.

Potocki m. p.

(6730 3—3) E d y k t.

L. 34210. C. k. sąd krajowy w Krakowie podaje do wiadomości p. Henryka Komara, iż na skutek pozwu wekslowego Czesława Kieszowskiego przeciw Henrykowi Komarowi o nakaz zapłaty sumy wekslowej 2030 zł. w. a. wydaje równocześnie nakaz zapłaty, w którym poleca p. Henrykowi Komarowi, jako wystawcy wekslu osobistego z daty 51 listopada 1876, dnia 10 stycznia 1877 płatnego, na sumę 2030 zł. w. a. opiewającego, aby sumę tę wraz z procentem zwłoki po 6 proc. od dnia 11 stycznia 1877 oraz kosztami pozwu w kwocie 4 zł. w. a. p. Czesławowi Kieszowskiemu jako posiadaczowi tegoż wekslu w dniach trzech pod rygorem egzekucyj wekslowej zapłacił, oraz iż dla niewiadomego z miejsca pobytu Henryka Komara ustanawia kuratora ad actum adwokata Wilkosa za substytucją adwokata Goldmana i poleca Henrykowi Komarowi, aby przeciw rzeczonemu nakazowi zapłaty, albo osobiście swe zarzuty wniósł, lub też ustanowionemu kuratorowi potrzebnych dostarczył środków obrony.

Kraków 4 grudnia 1877.

(6853 3—3) E d y k t.

L. 16022. C. k. sąd powiatowy miejsc. deleg. w Stanisławowie uwiadamia Chaję Reislę Griminger z miejsca pobytu niewiadomą, iż jej ojciec Josel Meilach Griminger w Stanisławowie 10 stycznia 1877 z pozostawieniem ostatniej woli rozporządzenia zmarł i że jej na mocy ustawicznego początku dziedziczenia prawo do spadku przysłuży. Wzywa się zatem Chaję Reislę Griminger, ażeby w ciągu roku zgłosiła się i oświadczenie swe do spadku wniosła, gdyż inaczej postępowanie spadkowe ze zgłaszającymi się spadkobiercami i z kuratorem dla niej w osobie adw. dra Szeparowicza ustanowionym przeprowadzone będzie.

Stanisławów 20 października 1877.

(6855 3—3) Ogłoszenie.

L. 8365. W c. k. sądzie powiatowym bolechowskim zostanie celem ściągnięcia wywalczonej przez Jakoba Tasberga a względnie tegoż cesjonariusza Pinkasa Kostmana sumy 18 zł. 30 ct. z pn. realność pod l. 247 w Czołhanach położona, do masy spadkowej s. p. Wasyla Demkowego należąca, ciążą tabularnego nie stanowiąca dnia 6 lutego i 7 marca 1878 tylko za lub powyżej, dnia 8 kwietnia 1878 zawsze przedpołudniem i poniżej ceny szacunkowej, która 212 zł., a wadyum 22 zł. w. a. wynosi, sprzedana.

Bolechów dnia 31 grudnia 1876.

(62 3—3) E d y k t.

L. 6966. Kęcki sąd powiatowy ogłasza, że na zaspokojenie pretensyj Wolfa Kriesera w sumie 101 zł. przymusowa sprzedaż połowy realności Michała Katanckiego w Bielach pod l. 5 położonej w sądzie w Kętach w dniach 4 lutego, 11 marca i 8 kwietnia 1878 się odbędzie. Cena wywoławcza 298 zł. 50 ct. wadyum 29 zł. 50 ct. Kuratorem niewiadomych interesów dr. Markl w Kętach.

Kęty 23 listopada 1877.

(80 2—3) E d y k t.

L. 66316. W skutek wezwania c. k. Sądu powiatowego miejsc. deleg. Sekc. I. we Lwowie z dnia 9 grudnia 1877 L. 34.615, rozpisujemy celem zaspokojenia sumy 164 zł. w. a. z p. n. przymusową publiczną sprzedaż połowy realności l. 297¼, wedle Dom. 38. p. 191 n. 5 haer. dłużniczki Barbary Jabłońskiej własnej, na rzecz Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie która to sprzedaż przeprowadzoną zostanie w c. k. sądzie tutejszym na podstawie następujących warunków licytacyjnych;

I. Przedmiot sprzedaży stanowi połowa realności pod l. k. 297¼, położonej wedle Dom. 38 i pag. 191 n. 5 haer. do Barbary Jabłońskiej należącej w protokole oszacowania w aktach c. k. Sądu krajowego do l. 28.869/76 bliżej opisana bez żadnej poręki za ilość i jakość należących do niej gruntów.

II. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 1.500 zł. w. a.

III. Sprzedaż odbędzie się na trzech terminach, 5 lutego, 12 marca i 3 kwietnia 1878 zawsze o godzinie 10 rano, z których przy dwóch pierwszych realność ta najwięcej ofiarującemu za gotówkę tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś przy trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej za jakąkolwiek bądź cenę sprzedaną będzie.

IV. Każdy chęć kupienia mający winien będzie złożyć do rąk komisji licytacyjnej jako wadyum 10% ceny szacunkowej tj. 150 zł. a to bądź w gotówkę bądź w książeczkach galic. kasy oszczędności lub innych papierach bezpieczeństwa popularne mających.

Warunki licytacyjne i akt detaxacji w tutejszej registraturze przejrzane być mogą.

Z c. k. sądu krajowego

Lwów dnia 22 grudnia 1877.

(88 2—3) Obwieszczenie.

L. 682. Adwokat dr. Stanisław Bieliński przeniósł się z Sanoka do Lwowa i wpisany został w listę adwokatów we Lwowie.

Z Wydziału Izby adwokatów.

Lwów dnia 10 grudnia 1877.

(7177 1—3) E d y k t.

L. 17670. C. k. wyższy sąd krajowy lwowski podaje w myśl ustawy z dnia 25go lipca 1871 l. 96 Dz. p. p. do powszechnej wiadomości, że wskutek prośby Aloizy Emilii Boral o utworzenie nowego ciała tabularnego dla realności pod l. k. 69 w gminie Wygnanka w powiecie sądowym i w tamtejszej gminie podatkowej położonej, składającej się z domu mieszkalnego wraz z podwórzem, szpą i ogrodem w Wygnance dolnej graniczącej od północy do drogi prowadzącej do olejni Schmera Schwela, od wschodu do ogrodu Kościa Kossowicza od południa do ulicy miejskiej, a od zachodu do ogrodu Danyła Kłapouszczaka, w szerokości od strony północnej 24 sążni, od południowej 27, w długości, od zachodniej i wschodniej strony 68 sążni, dalej z pół ornych w Wygnance górnej a to, w niwie Werch gniły w objętości 1 morga 524 kwadratowych sążni, graniczącego z strony północnej do pola Jana Osoby, od południa do pola Danyła Kłapouszczaka, w niwie długie gony w objętości 2 morgi 506 kw. sąż. graniczących od północy i południa do sugłózków gminnych, od zachodu do pola Danyła Kłapouszczaka od wschodu do roli Łucja Kocowicza, w niwie „na Kopańcach“ w objętości 1396 kw. sążni, graniczących od drogi Staro Jagielnickiej, od wschodu do sugłózków, od północy do pola Danyła Kłapouszczaka, od południa do roli Łukasza Kocowicza, c. k. sądowni powiatowemu w Czortkowie poleconem zostało, ażeby tenże wygotował projekt utworzyć się mające ciało tabularne, który to projekt w tymże c. k. sądzie powiatowym przejrzany być może a od dnia 1 listopada 1877 za księgę gruntową uważany będzie, równie oznajmia się, że od dnia 1 listopada 1877 poczynawszy, nowe prawa własności, zastawu i inne prawa hipoteczne na wyżej opisanej nieruchomości jako nowe ciało tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mającej tylko przez wpis do księgi hipotecznej nabyte, ograniczone na innych przeniesione, uchylone być mogą.

Równocześnie wzywa c. k. wyższy sąd krajowy wszystkich którzyby

a) na zasadzie praw przed dniem otwarcia tego nowego ciała tabularnego nabytych domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania bez różnicy, czy zmiana ta przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości, lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma;

b) już przed dniem otwarcia nowego ciała tabularnego na nieruchomości tej, lub na jej częściach nabyli prawa zastawu, służebności lub inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne o ile prawa te, jako należące do dawniejszego stanu biernego wpisane być mają a przy założeniu nowego ciała tabularnego wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. sądzie powiatowym w Czortkowie swoje oznajmienie do dnia 30go października 1878 r. tem pewnie wnieśli, ileż w przeciwnym razie utracą prawo popierania oznajmienia się mających rozstrzeż przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych prawa hipoteczne w dobrej wierze nabydą.

Nakoniec czyni się uwagę, że obowiązku zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłoszenia z księgi tabularnej, już do użytku służyć nie mającej lub z załatwienia sądowego widocznem jest, lub że jakie podanie stron, odnoszące się do tego prawa do sądu wniesionem zostało, tudzież że restytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca nie ma.

Lwów dnia 14 sierpnia 1877.

(6835) Erkenntniße.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 331 der Zeitschrift „Das Vaterland“ vom 2 Dezember 1877, enthaltenen Artikels mit der Aufschrift „Die Ausgleichsdebatten und die Erklärung der böhmischen Abgeordneten“ das Vergehen nach § 300 St. G. rückfichtlich Art III. des Ges. vom 17 December 1862, R. G. Bl. 8 ex 1863, begründet, und es wird nach § 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, den 3 December 1877.

Weittenhiller m. p. Thallinger m. p.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 48 der Zeitschrift „Der Osten“ vom 2 December 1877, unter der Aufschrift: „Hochverräter in der Bukowina“ das Vergehen der Aufwiegelung nach § 300 St. G. begründet und es wird nach § 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 3 December 1877.

Weittenhiller m. p. Thallinger m. p.

(70 2—3) E d y k t.

L. 16286. C. k. sąd obwodowy w Przemyślu podaje do wiadomości że w celu zaspokojenia wywalczonej przez Towarzystwo l. węg. galic. kolei żelaznej przeciw Engelbertowi Jäger pto 1544 złr. z pn. odbędzie się na dniu 4 lutego 1878 na dniu 7 marca 1878 i na dniu 4 kwietnia 1878 każdym razem o godzinie 10 z rana w gmachu tusa-dowym przymusowa sprzedaż sumy 3000 złr. z pn. ut. dom. 285, pag. 92, n. 12 on. w stanie biernym dóbr Jawornik ruski, Rybne, Jawornik ruski „górný“ i połowy dóbr Jawornik ruski „netrečki“ na rzecz dłużnika Engelberta Jäger zainstalowanej pod następującymi warunkami:

I. Za cenę wywołania ustanawia się nominalną wartość t. j. kwotę 2437 złr. 42 ct.

II. Wadyum wynosi 244 złr.

III. Na pierwszym i drugim terminie suma ta tylko za lub wyżej ceny wywołania na trzecim także i niżej takowej sprzedana będzie. Extrakt tabularny sumy 3000 złr. w tutejszej registraturze przejrzeć wolno.

Przemyśl 5 grudnia 1877.

(76 1—3) Ogłoszenie.

L. 4245. C. k. sąd powiatowy Rozwadowski oznajmia, że w dniach 5 lutego, 5 marca i 9 kwietnia 1878, każdym razem przed południem odbędzie się w tutejszym c. k. sądzie powiatowym publiczna sprzedaż przymusowa realności pod nr. k. 6 w Musikowie położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, do Tomasza Stelmacha należącej, celem wydobycia należności Abrahama Schmida w ilości 48 zł. z pn.

Za cenę wywołania służy cena szacunkowa w ilości 505 zł. w. a. z której 10 proc. jako zakład chęć kupna mający przed rozpoczęciem licytacji do rąk komisji licytacyjnej złożyć mają.

Resztę warunków licytacyjnych wolno przejrzeć w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Rozwadow dnia 13 sierpnia 1877.

(77 1—3) E d y k t.

L. 50195. C. k. sąd powiatowy miejsc. del. S. I. we Lwowie uwiadamia niniejszym nieznanego z miejsca pobytu p. Adama Róbla, że ojciec tegoż Józef Róbl umarł we Lwowie dnia 24 maja 1872 z pozostawieniem pisemnego testamentu. Wzywa się przeto Adama Róbla, jako domniemanego spadkobiercę, ażeby w przeciągu jednego roku od dnia dzisiejszego osobiście lub przez pełnomocnika do powyższego spadku się oświadczył, w

przeciwnym razie postępowanie spadkowe z oświadczeniami spadkobiercami i z ustanowionym dla niego kuratorem adwokatem dr. Skowrońskim przeprowadzonym zostanie.

Lwów dnia 30 listopada 1877.

(83 1—3) Obwieszczenie.

L. 404. Odnosnie do tutejszego obwieszczenia z dnia 8 listopada z. r., l. 56181 ogłasza się niniejszem, że komisja licencyonowania ogiorów prywatnych odbędzie swe czynności:

w Kałuszu dnia 12 stycznia 1878 po południu;

w Rohatynie dnia 14 stycznia 1878;

w Bóbrce dnia 16 stycznia 1878;

w Horodence dnia 18 stycznia 1878;

w Zaleszczykach dnia 19 stycznia 1878;

w Bzarszewie dnia 21 stycznia 1878; zaś tego samego lub następnego dnia:

w Tarnawce u p. Bocheńskiego;

w Samborze dnia 21 stycznia 1878 po południu po przybyciu pociągu kolejowego;

w Rudkach dnia 23 stycznia 1878;

w Jaworowie dnia 25 stycznia 1878;

w Zółkwi dnia 12 stycznia 1878 po południu;

w Sokalu dnia 14 stycznia 1878, zaś tego samego lub następnego dni w Mycowie

u p. Chulinki;

w Kamionce dnia 16 stycznia 1878;

w Złoczowie dnia 18 stycznia 1878;

w Tarnopolu dnia 19 stycznia 1878;

w Zbarażu dnia 21 stycznia 1877;

w Brzozowie dnia 17 stycznia 1878;

w Krośnie dnia 19 stycznia 1878;

w Limanowie dnia 21 stycznia 1878;

w Jarosławiu dnia 23 stycznia 1878;

w Przemyślu dnia 24 stycznia 1878;

w Rzeszowie dnia 24 stycznia 1878;

w Dąbrowie dnia 26 stycznia 1878;

w Wieliczce dnia 28 stycznia 1878;

w Krakowie dnia 29 stycznia 1878;

w Chrzanowie dnia 30 stycznia 1878;

w Wadowicach dnia 1 lutego 1878.

Z c. k. Namiestnictwa

Lwów dnia 4 stycznia 1878.

(52 3—3) E d y k t.

L. 6220. W tutejszym sądzie odbędzie się celem zaspokojenia wywalczonej przez c. k. uprzyw. Zakład kredytowy włościański przeciw Janowi i Annie Maksymów kwoty 200 zł. względnie 178 zł. 33 ct. w. a. z 12% odsetkami od 23 czerwca 1873 bieżącymi, tudzież 3% odsetkami od kwoty w należym czasie nieuiszczonej, przysługujących kosztów sporu 9 zł. 48 ct. i niniejszych egzekucyjnych 4 zł. 77 ct. publiczna sprzedaż realności włościańskiej pod l. k. 41 w Powitnie położonej, Jana i Anny Maksymów własnej, w trzech terminach a to dnia 10 stycznia i 13 lutego 1878 za lub wyżej ceny szacunkowej, a dnia 7 marca 1878 poniżej tej ceny o godzinie 10 rano. Cena wywołania 400 zł. wadyum 40 zł.

C. k. sąd powiatowy.

Gródek dnia 26 września 1877.

(50 3—3) E d y k t.

L. 6053. W tutejszym sądzie odbędzie się celem zaspokojenia wywalczonej sumy przez c. k. uprzyw. Zakład kredytowy włościański przeciw Wojciechowi Trzaskowskiemu kwoty 400 zł. względnie 375 zł. 3 ct. w. a. z 12% odsetkami od 15 czerwca 1871 bieżącymi, tudzież 3% odsetkami od kwoty w należym czasie nieuiszczonej, przysługujących kosztów sporu 10 zł. 32 ct. i niniejszych egzekucyjnych 4 zł. 26 ct. publiczna sprzedaż realności włościańskiej pod l. k. 26 w Zuszycach położonej Wojciecha Trzaskowskiego własnej w trzech terminach, a to dnia 10 stycznia 1878 i dnia 7 lutego 1878 za lub wyżej ceny szacunkowej, a dnia 28 lutego 1878 poniżej tej ceny szacunkowej o godzinie 10 rano. Cena wywoławcza 1000 zł., wadyum 100 zł.

C. k. sąd powiatowy.

Gródek dnia 25 września 1877.

